Erasmus+

SCOALA GIMNAZIALĂ "SMARANDA GHEORGHIU"

ISJ DB
INSPECTORATUL SCOLAR JUDETEAN DAMBOVITA

ACSE

ABORDAREA COPIILOR ÎN SPIRIT EUROPEAN

- GHID METODOLOGIC -

2018-1-RO01-KA101-047440

FINANȚAT PRIN PROGRAMUL ERASMUS+ AL UNIUNII EUROPENE

A C S E

ABORDAREA COPIILOR ÎN SPIRIT EUROPEAN

- GHID METODOLOGIC -

2018-1-RO01-KA101-047440

Coordonator:
prof. Constanța Georgeta Roșca

Târgovişte, 2020

Colaboratori:

Capitolul I
(Prof. Constanța Georgeta Roșca, Prof. Anda Ignat,
Prof. Vasile Rada, Prof. Alexandru Sorin Badea)

Capitolul II
(Prof. înv. primar Adriana Moicianu, Prof. Carmen Nicoleta Constantin)

Capitolul III
(Prof. înv. primar Gabriela Brezeanu, Prof. Ionica Ciocănel)

Capitolul VI
(Prof. Constanța Georgeta Roșca, Prof. Anda Ignat,
Prof. Vasile Ovidiu Nițescu, Prof. Vasile Rada,
Prof. înv. primar Cosmin Georgian Cerchez)

Capitolul V
(Prof. itinerant Vasilica Brebenel, Prof. itinerant Cecilia Bragă)

Tehnoredactare – ZVEN Print Târgoviște
Corectură – Prof. Carmen Holboșan, Prof. Daniela Mihaela Năstase
Imagine coperta – Centtro Universitario Cardenal Cisneros (Spania)

Copyright © 2020 - All rights reserved

Acest volum este protejat prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială,
multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, fără permisiunea scrisă
a deținătorului copyright-ului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția
proprietății intelectuale și se pedepsesc conform legilor în vigoare.

CUPRINS

Experiența hands-on este o valoare adăugată la cunoștințele teoretice 4

Capitolul I
UTILIZAREA TIC ÎN EDUCAȚIA SPECIALĂ 5
1.1. Ce este educația incluzivă?..... 5
1.2. Potențialul Tic În Educația Incluzivă 8
1.3. TIC – problema resurselor 8
1.4. Cum poate ajuta TIC 9
1.5. Copiii cu cerințe educaționale speciale (CES) în cadrul sistemului de educație portughez și rolul TIC..... 11
1.6. Avantajele și dezavantajele utilizării tabletelor la clasă în Portugalia 18
1.7. Sfaturi pentru educația incluzivă..... 20
1.8. Tulburările de dezvoltare intelectuală 21
1.9. Despre clasa viitorului 24

Capitolul II
PREGĂTIREA ÎN CONTEXTE EDUCAȚIONALE PENTRU A REDUCE ABANDONUL ȘCOLAR 26

Capitolul III
IDENTIFICAREA BARIERELOR DE ÎNVĂȚARE – EDUCAȚIE SPECIALĂ.....34
3.1. Dislexia 35
3.2. Discalculia 36
3.3. Dispraxia 37
3.4. Tulburarea de deficit de atenție și hiperactivitate (ADHD)..... 37

Capitolul IV
APLICAȚII UTILE ÎN EDUCAȚIA MODERNĂ 40
4.1. Prezentare KAHOOT – un joc educativ de învățare..... 40
4.2. QR CODE 46
4.3. TARSIA – instalare și lucru 47
4.4. Aplicația POWTOON 51

Capitolul V
MINIGLOSAR DE TERMENI 54

Experiența hands-on este o valoare adăugată la cunoștințele teoretice

Școala Gimnazială „Smaranda Gheorghiu” este o instituție de învățământ unde profesorii sunt provocați să utilizeze metode cât mai eficiente pentru angrenarea elevilor care au dificultăți de învățare, drept pentru care ne-am hotărât să accesăm o serie de cursuri de pe teritoriul unor țări care au experiență în domeniu. Sub egida programului Erasmus+ am ales începând cu anul 2018 Portugalia, mai precis orașul Braga, Spania (Alcala de Henares) și Cehia, respectiv Praga în 2019.

Primul curs, ***Use ICT in Special Needs Education***, s-a desfășurat în Portugalia și a avut ca obiective abordarea educației speciale în era informației, legislație utilă, noțiuni legate de tehnologii care ajută elevii cu probleme locomotorii și nu numai, tehnologie utilizată la distanță când elevii nu se pot deplasa la școală, utilizarea tabletelor și a unor serii de aplicații utile în timpul orelor de curs. De asemenea, s-a discutat și despre politicile aplicate în Portugalia legate de utilizarea uneltelor TIC, precum și de direcții inovatoare în procesul de predare-învățare-evaluare precum clasa viitorului. A fost discutat și conceptul de educație incluzivă și beneficiile acesteia.

Cel de-al doilea curs, ***Coaching in educational contexts to reduce early school leaving*** a abordat metode/tehnici de eliberare a stresului pentru a îmbunătăți interacțiunile zilnice cu elevii, dezvoltând abilitățile profesorilor pentru a evalua corect starea emoțională a elevilor și a interveni pentru reglarea acesteia în cazuri de violență sau comportament agresiv, crearea unor relații interpersonale mai bune în cadrul colectivului de elevi. S-a discutat și despre identificarea unor idei negative care limitează potențialul elevilor și transformarea lor în aserțiuni pozitive și încurajatoare, depășirea unor episoade de anxietate la nivelul clasei, ca elemente de suport în prevenirea abandonului școlar.

Al treilea curs, ***Identifying Barriers to Learning – A Special Educational Needs*** a avut loc în Praga, Cehia. A avut ca scopuri principale înțelegerea unor aspecte legate de educația specială, prezența unor anumite dificultăți de învățare precum dislexia, dispraxia și discalculia, deficitul de atenție sau ADHD-ul. S-au precizat cauzele identificate pentru aspectele menționate mai sus, criterii de diagnosticare /diferențiere, istoric, terminologii și definiții, direcții în care se poate acționa pentru a ajuta elevii care au respectivele dificultăți, problemele/complicațiile care pot apărea în relație cu aceste afecțiuni sau cum se vede din punctul de vedere al elevului situația acestuia, precum și prezentarea unor unelte practice (filmulețe, clipuri cu studii de caz, animații și exerciții practice).

Experiența hands-on este o valoare adăugată la cunoștințele teoretice, constituind un real element de sprijin pentru profesori cât și pentru elevi.

Toate cursurile reprezintă reale instrumente utile ce au schimbat în bine atmosfera din clase și relația profesor-elev. Acest ghid metodologic s-a realizat cu sprijinul participanților la cursuri și reprezintă un instrument util în activitatea didactică.

Coordonator de proiect,
Dir. Prof. Constanța Georgeta Roșca

Capitolul I

UTILIZAREA TIC ÎN EDUCAȚIA SPECIALĂ

1.1. CE ESTE EDUCAȚIA INCLUZIVĂ?

Educația incluzivă se referă la o practică educațională în care toți elevii, inclusiv cei cu dizabilități, au dreptul de a fi educați împreună cu ceilalți colegi de vârste apropiate cu ajutorul unor servicii de suport corespunzătoare.

Prin incluziune ne referim nu doar la echitate educațională pentru toți, ci și la strategii și structuri care garantează o predare de succes pentru elevi. Un sistem care permite elevilor să fie de succes trebuie:

- să pună preț pe educație;
- să conțină un plan care să prevină excluderea;
- să conțină activități care să faciliteze incluziunea.

- ***Introducere***

Fiecare copil are dreptul la educație corespunzătoare capacităților sale, indiferent dacă sunt minime sau maxime.

- ***Copii excepționali***

Copiii cu nevoi speciale se consideră sub terminologia de *Copii Excepționali*. Tipuri de nevoi speciale:

- retard mintal;
- tulburări vizuale;
- tulburări auditive;
- sindrom Asperger;
- handicap fizic;
- tulburări de învățare.

- ***4 întrebări esențiale în pregătirea practică***

1. În timpul pregătirii unei lecții întreabă-te care ar fi cunoștințele esențiale și deprinderile pe care ai vrea ca toți să le dobândească la final.
2. Cum învață elevii mei cel mai bine? Ține cont de stilurile de învățare. Cei mai mulți au înclinații către vizual, auditiv sau kinestezic, dar e bine să cunoști preferințele fiecăruia.
3. Ce modificări in structura lecției mele i-ar face pe elevi să învețe mai eficient?
4. Cum vor putea ilustra elevii ce tocmai au învățat? Întreabă-i pe înțelesul lor. Evaluează studenții după punctele lor forte, nu după cele mai slabe.

- ***Principiile incluziunii pentru copiii cu nevoi speciale:***

- absența respingerii;
- copiii cu dizabilități au drepturi egale la educație;
- școala este cea care trebuie să se adapteze conform nevoilor lor;
- asigurarea programelor de training pentru profesori;
- a sensibiliza comunitatea cu privire la educația pentru această categorie de elevi cu nevoi speciale.

- ***Practicarea educației incluzive:***
  - înțelegerea noțiunii de incluziune ca un proces continuu;
  - încurajarea implicării tuturor elevilor, profesorilor și a părinților;
  - construirea unui curriculum flexibil în acord cu nevoile celor cu dizabilități;
  - asigurarea suportului atât pentru elevi, cât și pentru profesori.

- ***Competențe necesare:***
  - abilitatea de a rezolva probleme;
  - cunoașterea aptitudinilor și abilităților copiilor cu cerințe pentru a dezvolta diverse talente pe baza acestora;
  - abilitatea de a seta ținte înalte pentru copii cu dizabilități;
  - să aibă răbdare, devotament și politețe;
  - să lucreze în echipă cu părinții sau cu educatorii speciali;
  - să țină evidența asupra realizărilor elevilor.

- ***Temerile părinților:***
  - părinții se gândesc că poate copiii lor nu vor învăța eficient;
  - aceștia se tem de faptul că pot fi șicanați sau lezați.

- ***Instrucțiuni strategice***

  Pentru cei cu handicap fizic:
  - mobilă corespunzătoare;
  - scaune cu rotile, cârje;
  - diverse bare de sprijin.

  Pentru cei cu disfuncție vizuală:
  - braille;
  - baston de mobilitate;
  - indicatoare galbene;
  - ajutoare auditive;
  - profesorul sa fie mai verbal;
  - cărți auditive;
  - să îl familiarizăm cu spațiul.

- ***Ce stil de învățare veți utiliza?***
  - vizual (poze, hărți, diagrame, filme etc.);
  - auditive (povestiri, întrebări, raționamente bazate pe rezolvarea problemelor, muzică, cântat etc.);
  - kinestezic (folosind mișcări, jocuri, mediul înconjurător).

- ***Pregătirea materialelor***
  - Sunt materialele scrise accesibile tuturor? Formatul, capacitatea de a fi citit, lungimea materialului, conținutul.
  - Scheletul cursurilor: chenare cu text, pictograme, sunete, imagini. Obiectele, numerele sunt accesibile tuturor?
  - Comunicare susținută de programe TIC.

- ***Autopregătirea***
  - V-ați gândit cum veți reacționa: la situații de stres, umor, seriozitate, întrebări jenante?
  - Cum veți oferi încurajare tuturor? Sau v-ați gândit să schimbați comportamentul, nu elevul?
  - Toți elevii sunt conștienți că s-ar putea să vă apropiați de comportamentul unora dintre ei într-o manieră diferită de restul clasei?

- Cum îți vei folosi vocea în lecție? De exemplu: volumul și tonul, astfel încât să te asiguri că toți copiii te înțeleg.
- Unde te vei poziționa în clasă și când?
- Pe cine vei pune să răspundă la întrebări și când?

- ***Cum te pregătești pentru situații neprevăzute?***

Sunteți pregătiți pentru anumite situații de urgență. Cunoașteți bine detaliile unor sisteme de siguranță în caz de:

- evacuare;
- incidente psihotice;
- incontinență;
- leșinul unui elev;
- certuri;
- urgențe medicale.

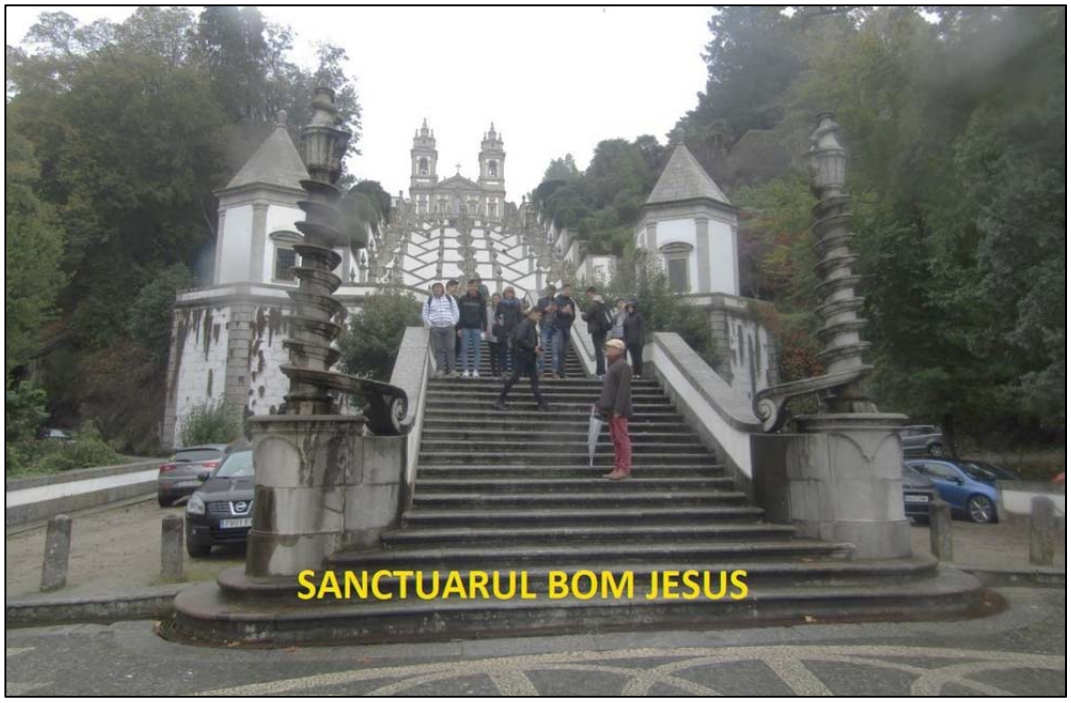
- ***Concluzii***

Incluziunea nu este:

- un concept complicat;
- nu este despre dizabilitate, este despre noi toți;
- nu este o etichetă;
- nu este un program, este un stil de viață;
- este un necesar.

Incluziunea înseamnă:

- să învățăm să trăim unul alături de celălalt;
- un drept al omului: suntem cu toții născuți în această lume!;
- a fi într-o comuniune;
- autodeterminare;
- să trăim cu un paradox funcțional.

1.2. POTENȚIALUL TIC ÎN EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

- ***TIC pentru copii cu nevoi speciale***

În mod specific, TIC este utilizat pentru a sprijini dezvoltarea abilităților de citire și scriere, dar și ca instrument pentru dezvoltarea abilităților de relație socială. TIC vine în sprijinul copiilor cărora le este dificil să acceseze programa, probabil din cauza unor probleme fizice, mentale sau doar de concentrare. Tehnologia TIC poate ajuta, uneori folosind echipamente complexe, dar alteori pur și simplu prin motivația oferită.

- ***Modul în care TIC poate îmbunătăți predarea și învățarea în nevoile educaționale speciale***

Pentru elevii cu dizabilități fizice și senzoriale, TIC poate fi utilizat pentru:

- asigurarea accesului la activitățile din clasă, cum ar fi potrivirea, sortarea și procesarea cuvintelor;
- traducerea textului oral și invers.

- ***Pregătirea unor cursuri adaptate special, cu font de dimensiuni mari, culori și simboluri particulare***

Pentru elevii cu dificultăți de învățare, utilizarea TIC poate:

- spori dezvoltarea activităților clare, focalizate și atractive pentru elevi;
- permite elevilor să practice abilitățile într-un context diferit, folosindu-se numeroase repetări pentru a ajuta învățarea;
- susține activitățile de dezvoltare a limbajului și oferă modalități de învățare multisenzorială.

- ***Pentru elevii cu dificultăți emoționale și comportamentale, utilizarea TIC are următoarele avantaje:***

- oferă elevilor o situație care nu e amenințătoare și care îi ajută să gândească;
- permite elevilor să fie motivați și să acceseze oportunități de succes;
- oferă elevilor posibilitatea de a fi responsabili pentru propria lor învățare;
- permite elevilor să îndeplinească sarcini care sunt mai ușor realizabile și mai simplu de gestionat.

1.3. TIC – PROBLEMA RESURSELOR

- ***Când utilizați TIC cu elevii cu dizabilități fizice?***

Este important să existe o evaluare periodică a nevoilor lor care să ofere instruire și sprijin atât pentru elevi, cât și pentru ajutoarele lor. Acest lucru reprezintă asigurarea că echipamentul oferit elevilor este potrivit și adecvat nevoilor lor. Resursele TIC pot include ajutoare de comunicare și software specializat.

Trebuie să se ia în considerare elevii cu deficiențe de vedere: poziția elevilor în raport cu ecranul calculatorului, dimensiunea monitorului computerului (de preferință 17 cm sau mai mult) și claritatea afișajului. Acolo unde este posibil, culorile trebuie ajustate pentru a răspunde nevoilor specifice ale elevilor. Tipurile de caractere mari și clare și feedback-ul vor fi utilizate atunci când este posibil. Resursele TIC ar trebui să includă procesoare de vorbire, lupă de ecran, cititoare de ecran, alfabetul electronic Braille și indicatoare mari.

Elevii cu deficiențe de auz pot avea nevoie de simboluri și imagini pentru a îmbunătăți sensul textului. Graficele pot fi utilizate pentru a stimula scrierea, iar suprapunerile ilustrate pot face, de asemenea, scrisul mai accesibil atunci când se utilizează o tastatură conceptuală. Resursele TIC ar trebui să includă software care generează simboluri, procesoare de texte, tastaturi suprapuse, liste de cuvinte, ClipArt pentru a ilustra scrierea, corectorul ortografic și verificatorii de gramatică.

Pentru elevii cu dificultăți emoționale și comportamentale: programe multimedia și jocuri educative. Pentru elevii cu dificultăți de învățare, sunt utile cărțile de conversație și alte CD-ROM-uri cu un sunet și o grafică bună care sunt clar prezentate.

- ***Principalele tipuri de dizabilități***

Dizabilitate fizică – o deficiență fizică ce afectează capacitatea de a se deplasa sau de a coordona și controla mișcarea atunci când îndeplinim sarcini. De asemenea, o deficiență fizică poate afecta capacitatea de a folosi sau simți anumite părți ale corpului. Pot fi implicate diferite sisteme ale corpului omenesc:

- sistemul osteomioarticular - care implică articulațiile, membrele și mușchii asociați;
- sistemul nervos - creierul, măduva spinării sau nervii periferici.

Dizabilitate senzorială:

- *vizuală* (vedere slabă, daltonism, orbire);
- *auditivă* (dificultate de auz, surditate neuro-senzorială, surditate de conducere pe nervul acustic, surditate completă).

1.4. CUM POATE AJUTA TIC

- ***Accesul la tastatură***

Literele de pe tastatura computerului sunt mici și pot fi dificil de văzut. Sunt disponibile autocolante mari cu tasta în mai multe combinații de culori. În cazul în care este posibil, se recomandă învățarea de tip tactil. Instructorii de tastare tactilă sunt disponibili pe tipărire mare, pe bandă sau ca program de computer vorbitor.

- ***Amplasarea ecranului***

Amplasarea ecranului poate fi importantă. Iluminatul și fereastra pot face inutilizabil un computer care altfel ar putea fi gestionat dacă ar fi amplasat corespunzător.

- ***Culoare***

Multe persoane cu vedere deficitară pot vedea mai bine unele combinații de culori decât altele. Opțiunile de culoare sunt disponibile la toate programele. Windows are o gamă largă de scheme de culori predefinite pentru a crea propriile scheme cromatice.

- ***Mărimea ecranului***

Ecranele mai mari decât ecranele standard produc o imagine mai mare. Ecranele sunt disponibile cu o dimensiune de peste 30 inci. Pentru computer, ecranele sunt de obicei în jurul dimensiunii de 14 inci.

- ***Rezoluția ecranului***

Asigurarea că rezoluția ecranului (măsură a clarității sau a gradului de detaliere a unor imagini) este potrivită este un bun punct de plecare în activitatea didactică la care ne referim.

- ***Alegerea stilului și dimensiunii fontului***

Este posibilă creșterea dimensiunii întregului text din Windows (inclusiv textul pictogramelor, meniuri, căsuțe de mesaje etc.). Acest lucru poate îmbunătăți considerabil vizibilitatea Windows și a tuturor programelor pe care le utilizați.

Un font cum ar fi „Arial” poate fi mai ușor de văzut decât altele care nu au lățimea uniformă (de exemplu „Times New Roman”). În Windows, o serie de scheme de culori includ un text mai mare de până la trei ori decât dimensiunea standard.

- ***Indicatorul mouse-ului***

În Windows este posibilă schimbarea culorii și a dimensiunii indicelui mouse-ului (săgeata), dar și celelalte forme ale indicatorului mouse-ului. O gamă mai largă de dimensiuni și culori și efecte cu vizibilitate ridicată pot fi obținute cu ajutorul unui software specializat.

- ***Exemple de adaptări***

Deficiențele auditive îngreunează audierea lecturilor, accesarea materialelor multimedia și participarea la discuții. Exemple de adaptare pentru elevii surzi sau care nu aud bine:

- prezența unui interpret (subtitrare în timp real);
- filme cu subtitrări, utilizarea de ajutoare vizuale.
- sarcini scrise, instrucțiuni de laborator, rezumate demonstrative;
- sistem vizual de avertizare pentru urgențe în laborator;
- utilizarea poștei electronice pentru discuții în clase și discuții private.

- ***Avertismente vizuale***

Sunetul este adesea utilizat pentru a avertiza utilizatorul computerului despre eroare, pentru a puncta finalizarea sarcinii sau faptul că este necesară conectarea la o sursă de energie. Pentru cei care nu pot auzi sunetele, pot fi necesare alternative. Există o aplicație (Soundsentry) disponibilă în Windows care poate schimba sunetele sistemului în semnale vizuale pe ecran. Situații în care îl putem folosi:

- dificultăți de vorbire sau limbaj;
- dificultăți de producere a discursului (congenitale sau dobândite);
- dificultăți de articulare;
- tulburări ale vocii;
- tulburări de fluență;
- dificultăți de limbă (congenitale sau dobândite).

- ***Dificultăți specifice de învățare:***

- dislexia;
- disgrafia;
- discalculia;
- deficit de atenție.

- ***Simptomele cel mai frecvent observate:***

- răspunde necorespunzător în multe situații;
- distrat, neliniștit, impulsiv;
- spune un lucru, dar se referă altul;
- dificil de disciplinat;
- dificultate de a asculta și de a-și aminti;
- dificultate de a spune timpul și de a deosebi dreapta de stânga;
- dificultate în pronunția cuvintelor;
- plasează literele în secvență incorectă;
- dificultate de înțelegere a cuvintelor sau a conceptelor;
- dezvoltarea întârziată a vorbirii;
- vorbire imatură;
- tulburări cognitive;
- retard mintal care include deficit de memorie, percepție, rezolvare a problemelor, conceptualizare și atenție. Acest lucru poate rezulta dintr-o serie de afecțiuni, cum ar fi retardul mental, autismul, leziunile cerebrale, boala Parkinson, boala Alzheimer.

HOTELUL IN CARE AM LOCUIT

SANCTUARUL DE SAMEIRO

Utilizarea de texte ajutătoare cu ortografii și feedback poate susține dezvoltarea alfabetizării. Băncile de cuvinte cu indicii grafice pot fi prezentate pe ecran, oferind acces instantaneu la vocabularul de specialitate. Selecționând inserția de cuvinte, fraze sau chiar propoziții, scriitorul se poate concentra pe conținut. Software-ul conceput pentru a consolida activitatea de ortografie, memorie sau numerație poate fi valoros dacă exercițiile sunt alese pentru a face legătura cu activitatea curentă din clasă. Pentru mulți elevi, metodele alternative bazate pe utilizarea computerului pot oferi acces mai ușor la informații.

- ***Tehnologii de asistență pentru educație:***
  - comunicare pentru persoane cu deficiențe de vedere / alternativă Braille;
  - imprimantă Braille;
  - joystick;
  - cititoare de ecran;
  - recunoaștere vocală;
  - sintetizator de voce;
  - comutarea software-ului;
  - montare întrerupător;
  - trackball;
  - calculatoare vorbitoare;
  - ecran tactil;
  - tastatură sensibilă la atingere;
  - design universal.

1.5. COPIII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE (CES) ÎN CADRUL SISTEMULUI DE EDUCAȚIE PORTUGHEZ ȘI ROLUL TIC

- ***Dezvoltarea incluziunii***

Încă din 1990 Portugalia și-a îmbunătățit condițiile pentru copiii cu nevoi educaționale speciale, pentru a avea acces la învățământul de masă și a beneficia de o învățare de calitate.

În zilele noastre principiile școlii incluzive au la bază concepții umaniste derivate din drepturile omului și șansele egale sunt incontestabile. Profesorii, părinții și politicienii recunosc că modelul tradițional a dus la segregare și discriminare, făcând integrarea educațională și socială dificilă pentru copiii cu dizabilități. Totuși, ca să păstrăm și să promovăm o educație de calitate pentru aceste persoane, este important să avem personal de specialitate și mijloace didactice specifice, dar să se și producă schimbări majore în cultura organizațională a școlii și în practicile pedagogice. Acesta nu este

un proces direct, deși principiile educaționale sunt de necontestat, totuși există dificultăți în modul în care sunt puse în practică. Conceptul „elevi cu cerințe educaționale speciale” se referă la oricare copil sau persoană care prezintă orice dificultate de învățare, în orice moment al școlarizării sale.

Din cauza naturii comprehensive s-au semnalat probleme în detectarea acestor dificultăți prin intermediul evaluării didactice, așa încât s-a ajuns ca elevi care nu prezintă caracteristici să fie considerați cu CES, iar elevi care se încadrează în această categorie să nu beneficieze de ajutor specializat potrivit. Aceste aspecte au ridicat controverse asupra lipsei condițiilor în școlile de masă necesare abordării acestor situații, din punct de vedere al copiilor cu CES, punându-se accent pe lipsa resurselor umane specializate și a ofertei de formare.

Aceste controverse nu au drept scop restabilirea modelului tradițional, ci mai degrabă îmbunătățirea actului educațional în școlile de masă, în cazul copiilor cu CES.

Prin implementarea Legii Nr. 3/ 2008, doar copiii cu grad grav de handicap sunt redirecționați către servicii educaționale strict specializate. În paralel cu criza economică trebuie luate măsuri de precauție în vederea evitării afectării procesului de incluziune.

- ***Rolul școlilor speciale***

Din 2008, majoritatea școlilor speciale funcționează ca centre-resursă pentru școlile de masă, oferind suport specializat prin parteneriate. Școala specială nu mai este un centru, ci devine partener în educația copilului cu cerințe educaționale speciale. Definirea acestui nou rol al școlii speciale a reprezentat un punct esențial în evoluția calității educației.

- ***Departamente speciale create într-un sistem clasic***

Principiul întrepătrunderii între învățământul de masă și formele educației speciale este garantat de legea educației care susține că educația specială ar trebui organizată în acord cu diferite forme de integrare în învățământul de masă. Acest principiu poate fi instituit în școli atunci când copiii cu cerințe educaționale speciale au nevoie de sprijin specializat și diferențiat care presupune ajustări semnificative ale procesului educațional de predare-învățare care pot fi atinse în educația de masă cu integrare corespunzătoare sau atunci când integrarea se dovedește a fi insuficientă.

- ***Obiective generale***

Așa cum este stipulat în Legea educației (Legea Nr. 46/86, 14 oct), educația specială are ca scop facilitarea recuperării și integrării socio-educaționale pentru elevii cu cerințe educaționale speciale provocate de dizabilități fizice sau intelectuale. Următoarele obiective, care aparțin sistemului de educație general, au o importanță deosebită în educația specială:

- dezvoltarea potențialului fizic și intelectual;
- sprijin în obținerea unei stabilități emoționale;
- dezvoltarea posibilităților de comunicare;
- reducerea limitărilor cauzate de dizabilități;
- sprijin pentru integrarea socială, în familie și în școală;
- dezvoltarea independenței la toate nivelurile;
- pregătirea pentru o educație vocațională adecvată și integrarea în câmpul muncii.

- ***Măsuri legislative***

Legea Nr. 3/2008 (7 ianuarie) definește sprijinul specializat acordat elevilor cu cerințe educative speciale permanente și este implementat prin următoarele măsuri:

- sprijin pedagogic specializat personalizat;
- ajustarea individuală a programei;
- ajustarea procesului de identificare;
- ajustarea procesului de evaluare;
- curriculum specific individual;
- suport tehnologic.

- ***Centre de resurse TIC pentru CES***

Rețeaua națională a centrelor de resurse TIC pentru elevii cu cerințe educaționale speciale a fost creată în cadrul politicilor de incluziune a copiilor cu cerințe educative speciale permanent în școlile de masă, încă din anii 2007-2008. Scopul acestor centre este să evalueze nevoile elevilor cu cerințe educaționale speciale în ceea ce privește sprijinirea lor în folosirea TIC. Ministerul Educației și Științei finanțează o parte a produselor și tehnologiilor pe care centrele le recomandă. Centrele au de asemenea un rol important în diseminarea informației și pregătirea profesorilor și familiilor elevilor pentru folosirea produselor pe care ei le recomandă, precum și în lucrul cu diferite tipuri de dizabilități.

Există 25 de astfel de centre aflate în școli, peste tot în țară. Fiecare centru sprijină un număr mare de școli la nivel regional. Centrele își desfășoară activitatea conform recomandărilor, prezentând planuri de activitate anuală și raporturi asupra activității departamentului central care le coordonează. Centrele au pagini web, bloguri și platforme de învățare pentru a disemina serviciile și activitățile către comunitățile școlare pe care le sprijină.

- ***Personal specializat în CES***

În 2006, a fost creat un grup specific de recrutare pentru profesorii care lucrează în învățământul special care a fost făcut operațional de Legea Nr. 20/06 (31 ianuarie). Organizarea ofertei educaționale la nivel de regiune ar trebui să se concentreze pe un grup limitat de elevi ale căror nevoi cer specializare a resurselor materiale și umane și este responsabilitatea școlii să managerieze aceste resurse astfel încât să răspundă nevoilor tuturor elevilor.

- ***Ministerul Muncii și Solidarității Sociale***

Abordările educației pentru nevoi speciale sunt, de asemenea, organizate cu scopul de a integra adolescenții cu dizabilități în câmpul muncii. Astfel, în cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale există școli oficiale și centre de rezidență pentru sprijin ocupațional. Ministerul finanțează indivizi acordându-le burse și finanțează de asemenea instituții private pentru solidaritate socială și școli socio-educaționale. Cel mai mare grup din acest sector este Asociația portugheză a elevilor cu dizabilități intelectuale și a părinților acestora pe care ministerul o sprijină semnificativ prin profesori, prin oferirea de servicii de către profesori, sprijin pentru acțiunea socială a școlii și cofinanțare alături de familii.

- ***Institutul pentru Ocuparea forței de Muncă și Formării Vocaționale***

Prin sprijinul acordat departamentelor de pregătire vocațională ale instituțiilor, Institutul de Pregătire Vocațională și de Ocupare a Forței de Muncă oferă stimulente pentru cursuri de pregătire vocațională în industrie și pentru adaptarea la slujbă a persoanelor cu dizabilități. Institutul oferă sprijin pentru afaceri personale și centre de protecție la locul de muncă.

- ***Legislație***

Legea nr. 3/ 2008 – în această lege tipurile specifice de educație pentru orbi, persoane cu vederea foarte slabă, surzi, pentru cei cu multiple dizabilități și autism includ:

- școli speciale pentru educația bilingvă a elevilor surzi și pentru educația celor orbi sau cu miopie forte;
- unități de predare structurate pentru educarea elevilor cu autism și unități de sprijin specializate pentru elevi cu multiple dizabilități (surzi, orbi, malformații congenitale).

- ***Legislație specială***

Această lege stabilește implementarea condițiilor, obiectivelor, a resurselor materiale și umane și organizarea și desfășurarea activității în unitățile și școlile mai sus menționate. Ordonanțele 1102/97 și 1103/97 definesc condițiile de acces pentru elevii care merg la școli speciale și cerințele conform cărora aceste școli funcționează. Școlile speciale au început deja un proces de reorientare către centrele de resurse pentru incluziune. În parteneriat cu comunitatea, aceste centre sprijină incluziunea copiilor cu dizabilități prin facilitarea accesului la educație, pregătire, muncă, activități recreative, participare socială și o viață independentă în timp ce promovează atingerea potențialului maxim individual. Aceste centre lucrează în parteneriat cu școlile.

- ***Obiectivele generale***

Obiectivele generale care trebuie atinse sunt cele destinate tuturor elevilor, fără discriminare împotriva elevilor cu CES.

- ***Accesibilitatea geografică***

Școlile speciale și unitățile de sprijin specializat sunt create ori de câte ori numărul elevilor dintr-o școală, natura problemelor, facilitățile specifice și specializarea profesională le justifică prezența. Un număr semnificativ de autorități oferă transport către școală pentru elevi, la fel cum fac și multe școli speciale.

- ***Criterii de admitere în sistem***

Elevii cu CES permanent beneficiază de acces special și de condiții pentru frecventarea școlii. Astfel:

- au prioritate la înscriere și pot frecventa grădinițe sau școli de masă, indiferent de zona de rezidență;
- în situații excepționale justificate, ei pot amâna înscrierea în primul an de educație obligatorie cu 1 an.

- ***Împărțirea elevilor pe grupe de vârstă***

Numărul elevilor sprijiniți în fiecare unitate (unități de predare structurate pentru educarea elevilor cu autism și unități de suport specializat pentru elevi cu dizabilități multiple sau orbire și surzenie congenitală) nu ar trebui să fie mai mare de 6 – numărul lor într-o școală. În școlile speciale, clasele nu trebuie să aibă mai mult de 15 elevi și trebuie să fie organizate în funcție de nevoile de învățare ale acestora.

- ***Organizarea anului școlar***

În cazurile în care aplicarea măsurilor din Legea 3/2008 se dovedește insuficientă din cauza tipului și gradului de dizabilitate, cei implicați în educație pot sugera ca elevul să frecventeze o școală specială.

Elevii cu CES își pot alege materiile în al doilea și al treilea ciclu de educație gimnazială și liceală, atâta timp cât se respectă programa generală a ministerului.

- ***Curriculum și materii***

Un program individual de educație (IEP) este definit pentru elevii cu CES permanent. IEP documentează nevoile specifice ale fiecărui elev și stipulează, și justifică răspunsul educațional și forma respectivă de evaluare a acestor copii. Aplicarea oricărei forme de ajustare la procesul de predare și învățare nu este permisă fără un IEP.

IEP este întocmit de către profesorul responsabil pentru grupul sau clasa sau tutorele clasei, în funcție de nivelul de predare sau educație la care participă elevul. Poate fi elaborat și de profesorul de educație specială și de părinți sau tutori, ceea ce înseamnă cine cunoaște cel mai bine elevul și cine lucrează direct cu acesta. Pentru ca IEP să fie pus în aplicare, trebuie să fie aprobat de consiliul pedagogic și să aibă acordul expres al părinților sau tutorilor.

În ceea ce privește modificările din curriculum, elevii pot beneficia de ajustarea curriculumului individual sau de un curriculum specific. Ajustările curriculumului individual înseamnă a nu compromite curriculum-ul comun sau orientările curriculare școlare.

În acest scop, pot fi introduse materii sau domenii curriculare specifice, cum ar fi limbajul de semne portughez (L1) și Limba portugheză / Limba a doua portugheză pentru elevii surzi (LP2), citirea și scrierea în Braille, orientare și mobilitate, antrenament pentru viziune și funcții motorii adaptate la activități care, printre altele, permit accesul la programa comună, precum și o mai mare autonomie.

Aceste ajustări pot însemna, de asemenea, introducerea de obiective și conținut intermediar sau scutire de activități în care nivelul funcțional al elevului înseamnă că este extrem de dificil sau imposibil de îndeplinit sarcina respectivă. Scutirea ar trebui să se întâmple numai atunci când tehnologiile de asistență sunt insuficiente pentru a ajuta la realizarea sarcinii în cauză.

Curriculumul individual specific presupune modificări semnificative în programa comună, ceea ce poate însemna:

- prioritizarea domeniilor curriculare sau dominația unui anumit conținut asupra altora;
- eliminarea obiectivelor și a conținutului;
- introducerea conținutului și a obiectivelor complementare referitoare la aspecte foarte specifice (adică comunicarea non-verbală, utilizarea tehnologiei de sprijin în comunicare, mobilitate, accesibilitate);
- eliminarea domeniilor curriculare.

- ***Material și metodă în predare***

Pentru predarea unor domenii specifice ale curriculum-ului, cum ar fi limbajul de semne portughez, Braille sau utilizarea tehnologiilor de ajutorare, profesorii de educație specială și alți profesioniști cu pregătire specifică în școli, cum ar fi formatori și interpreți în limba portugheză a semnelor portugheze, trebuie să fie angajați de Ministerul Educației.

Centrele de resurse ale Ministerului Educației produc cărți școlare în Braille, cu caractere mari și în format digital DAISY.

Rețeaua de centre de resurse pentru tehnologia informației și comunicațiilor pentru educație specială produce, de asemenea, materiale adaptate și antrenează profesorii să utilizeze software special pentru diferite dizabilități.

- ***Evaluarea progresului elevilor***

În domeniul evaluării sumative interne, conform Ordinului Nr. 50/2005, se definește un set de măsuri care promovează succesul educațional al elevilor:

- planul de recuperare, aplicabil acelora care demonstrează dificultăți de învățare la orice materie, disciplină sau domeniu, care poate include predarea specifică a limbii portugheze pentru elevii străini;
- planul de monitorizare, aplicabil elevilor rămași în urmă;
- planul de dezvoltare, aplicabil elevilor care demonstrează capacități excepționale de învățare.

Conform Decretului-lege Nr. 3/2008 (7 ianuarie), elevii cu CES permanent pot beneficia de modificări ale procesului de evaluare care constau într-o modificare a tipurilor de teste, a mecanismelor de evaluare și certificare, precum și a condițiilor de evaluare privind, printre alte aspecte, modalitățile și mijloacele de comunicare, durata și momentul folosirii acestora.

Cu excepția elevilor cu programe de instruire individuale specifice, toți elevii cu CES sunt supuși criteriilor de absolvire a anului școlar, specific învățământului clasic, așa cum este definit în Ordinul Nr. 1/2005. Elevii cu programe de instruire individuale sunt supuși unor criterii specifice de evaluare definite în programul individual de educație.

- ***Îndrumarea educațională sau vocațională și posibilități de angajare***

Ori de câte ori există elevi cu CES permanent care îi împiedică să dobândească învățarea și competențele definite în programa comună, cu trei ani înainte de a atinge limita de vârstă pentru terminarea învățământului obligatoriu, școala ar trebui să completeze Programul individual de educație cu un plan individual de tranziție (ITP).

Prima fază a ITP este descoperirea dorințelor, intereselor, aspirațiilor și competențelor elevului respectiv. Pe baza acestor date și în raport cu capacitatea elevului de a exercita o activitate profesională, această fază include o evaluare a nevoilor pieței de muncă din comunitatea tânărului și căutarea de oportunități de formare sau experiență reală de muncă.

Odată înregistrate posibilitățile de formare sau stagiile, este important să se identifice competențele (academice, personale și sociale), ajustările și echipamentele necesare. După această evaluare, este necesar să se stabilească acorduri cu serviciile și instituțiile în care tânărul se va instrui

sau va fi ucenic, pentru a defini sarcinile pe care le va face, competențele necesare și sprijinul necesar pentru realizarea acestor sarcini, dacă și când este necesar.

În ceea ce privește tinerii ale căror dizabilități nu le permit să lucreze, cercetarea ar trebui să se axeze pe găsirea unor centre de activitate profesională care pot oferi activități care îi interesează și potrivite pentru competențele lor individuale.

- ***Certificate***

Acele formulări și norme legal prevăzute în pentru sistemul educațional clasic sunt aceleași pentru certificarea școlară în învățământul special. Mecanismele de certificare trebuie adaptate la nevoile speciale ale elevilor care au un program individual de educație, identificându-se ajustările la procesul de predare și învățare care au fost aplicate.

- ***Educația privată***

După schimbarea politică din 1974 și apariția noii Constituții a Republicii Portugheze, care a consacrat câteva principii generale ale educației, care acoperă școlarizarea de stat și privată, a existat o creștere a învățământului privat și de parteneriat public-privat. Numărul de școli public-private a crescut, în special în domeniul educației speciale, iar Ministerul Educației a început să le acorde finanțare.

În conformitate cu Legea educației, educația specială este de preferință organizată după diferite modele, ținând cont de nevoile specifice de servicii din școlile obișnuite, cu inițiative de educație specială aparținând autorităților centrale, regionale și locale. Alte organisme colective – și anume asociații de părinți și rezidenți, grupuri civice și religioase, organizații sindicale și de companii, precum și grupuri sociale – pot fi, de asemenea, implicate în crearea de inițiative speciale de învățare și educare.

În 1993, prioritatea a fost susținerea financiară a unităților private de învățământ special care au un caracter suplimentar și în conformitate cu principiile integrării școlare. În anul următor au fost stipulate alocațiile familiale pentru copii și tineri cu dizabilități care frecventează unități de învățământ special.

Principiul educației gratuite a fost extins la unitățile private de învățământ special în 1995, stabilindu-se tipul de finanțare acordat de Ministerul Educației, precum și măsurile tehno-pedagogice utilizate pentru elevii cu CES care participă la astfel de unități. Consolidarea principiilor și actualizarea opțiunilor și a măsurilor în acest domeniu au fost reglementate în 1997, cu ajutorul financiar acordat anual elevilor și familiilor acestora.

Ordonanța 1102/1997 stabilește condițiile de acces pentru elevii din învățământul special, cerințele pentru ca aceste instituții să funcționeze și finanțarea acordată de Ministerul Educației.

- ***Indicatori de calitate pentru Educația cu Nevoie Speciale***

Agenția de Supraveghere Generală a Educației este un serviciu central al Ministerului Educației. Ea poartă responsabilitatea monitorizării calității educației în ceea ce privește fiecare școală, indiferent de natura și nivelul educațional al acesteia. Aceasta se realizează prin metode de monitorizare sistematică și prin examinarea practicilor educaționale, atitudinile profesionale ale profesorilor și integrarea școlii în comunitatea locală. Directoratul general al educației, un alt serviciu central al Ministerului Educației, are un observator permanent pentru sprijin educațional, care colectează anual date care ajută la caracterizarea și monitorizarea sistemului de învățământ în domeniul educației speciale. Serviciile de educație descentralizate ale Ministerului Educației și Științei, la nivel regional, au, de asemenea, responsabilitatea monitorizării calității actului educațional.

1.6. AVANTAJELE ȘI DEZAVANTAJELE UTILIZĂRII TABLETELOR LA CLASĂ ÎN PORTUGALIA

- ***Beneficiile tabletelor la școală***

O distracție sau un nou mod interactiv de a învăța? Chiar dacă ne place sau nu, tableta infiltrează rapid școala tradițională. Să uităm de ghiozdane umplute cu cărți! Este epoca tabletei și învățării digitale. Să învățăm mai multe despre avantajele utilizării tabletelor la clasă!

- ***Beneficiile tabletei la școală***

Procesul a evoluat eficient de la învățarea pe tablă la învățarea pe tablele interactive. Generația noastră visează la utilizarea calculatoarelor pentru a rezolva calcule matematice, pentru a scrie și a desena. Următoarea generație a speculat avantajele pe care le au laptopurile în clasă. Sună ciudat în zilele noastre, nu-i așa? Acum este era tabletei, acel mic dispozitiv operațional de tehnologie și cunoștințe.

- ***Beneficii***

În ceea ce privește educația, tableta este un computer puternic, la prețuri reduse, care îmbogățește educația prin utilizarea unui ecran tactil intuitiv și a unor controale simple. Avantajele utilizării dispozitivelor electronice în învățare sunt intuitibile. Un număr tot mai mare de săli de clasă tradiționale încep să folosească tabletele ca parte a curriculumului școlar. Unii educatori de modă veche sunt preocupați de faptul că tableta este o distracție de atenție majoră. Alții susțin că nu este doar o jucărie sofisticată, ci un instrument versatil care revoluționează peisajul modern al educației.

Există peste 15.000 de aplicații educaționale pe App Store și un număr similar pe Google Play.

Ecosistemul aplicațiilor poate oferi o abundență de conținuturi educaționale pentru toate vârstele și disciplinele.

- ***10 avantaje ale tabletei care pot ajuta instituțiile de educație și metodele de predare:***

1. Ușor de folosit

Cei îngrijorați de tehnologia nouă trebuie să admită că tabletele sunt mult mai intuitive și mai ușor de utilizat decât computerele și laptopurile sau chiar cărțile clasice. Manualele par să piardă bătălia pe toate fronturile.

2. Comunicare directă

Tabletele pot conecta toți actorii: elevi, părinți și profesori. Notele sau exercițiile scrise de mână pot fi pierdute, intenționat sau accidental. Acest lucru nu se întâmplă niciodată cu datele digitale: orice feedback, inclusiv critici, laude sau dojene, există acolo pentru mai multe referințe. Factorul „uitare" nu mai poate fi invocat, nici de elevi, dar nici de către profesori.

3. Bază actualizată de cunoștințe

Profesorul poate să ofere material interactiv elevilor imediat după câteva click-uri. Elevii pot folosi resursele digitale recomandate pentru a-și face temele. Tabletele oferă o bază de date imensă de cunoștințe chiar sub buricele degetelor!

4. Abordare personală

În calitate de profesor, trebuie să abordați o multitudine de stiluri de învățare, deoarece nu toți elevii sunt egali. Unii sunt alergători mai lenți, alții sunt sprinteri. Viteza lor diferă, interesele diferă și ele. Profesorul poate folosi arsenalul e-Learning pentru a depăși această barieră și a oferi același curs în moduri diferite. De exemplu, arătați videoclipuri sau invitați elevii să joace jocuri educaționale.

Tableta poate răspunde nevoilor copiilor cu CES. Astfel, acești copii vor aprecia flexibilitatea tabletei, libertatea de accesare și curricula adaptată lor.

5. Mai eficient și mai economic decât cărțile

Dacă stăm să ne gândim, pe termen mediu sau lung, tableta este o investiție foarte inteligentă!

UȘOR DE CĂRAT! Este un avantaj major faptul că ne eliberăm de greutatea cărților învechite de pe umeri. Fără acumulare de praf, fără creșteri alarmante de prețuri, fără surprize de la edituri, fără impedimente legate de stocaj. Mii de resurse educaționale într-un singur dispozitiv.

6. Vizualizare rapidă, semnalare mai bună

Tableta este un imbold minunat de a cultiva abilități de cercetare științifică. De exemplu, elevii își pot documenta imediat excursiile pe teren, fie că este vorba de camping, mergând la grădina zoologică sau la un muzeu. Nu face doar fotografii. Studenții pot folosi hărți interactive sau conținut specific instalațiilor disponibile pe smart-phone-uri și tablete.

7. Îmbunătățirea abilităților de folosire a calculatorului. Exprimarea creativității

Ne place sau nu, calculatoarele domină lumea, așadar este esențial să învățăm cum să dominăm noi calculatoarele încă din perioada școlii primare. În plus, formatul convenabil al tabletei încurajează creativitatea prin desen, compunere muzicală sau crearea de filme fără a fi necesar un alt instrument suplimentar. Așa se face că elevii devin o forță creativă, mai degrabă decât destinatarii pasivi ai cunoștințelor.

8. Evaluare fără griji și stres

Evaluarea mai ușoară a elevilor și managementul clasei, găsirea unor abordări didactice unice și reinventarea jocului în scopuri noi, la o singură atingere. În sfârșit profesorii pot căpăta noi abilități oferite de tehnologie care îi scutesc de metodele clasice și dificile de notare și permite o alocare mai bună a timpului pentru predare.

9. Teme pentru acasă fără hârtie

Câteva școli de politehnică deja au adoptat un sistem în care studenții întorc paginile strict in format electronic. Hârtia începe să fie abandonată, chiar dacă ne place conceptul de „verde" sau nu. Fără cerneală sau caietele. Totul este digitalizat. Mediul înconjurător este ajutat.

10. Simulator de studiu

Piloții, soldații și chirurgii folosesc aparate de simulare de multă vreme. Acum, acestea sunt disponibile pentru populația largă prin tablete.

Jocurile nu sunt numai despre distracție și pierdut vremea. Ele pot fi o sursă de creativitate și gândire în afara tiparelor.

- ***Argumente CONTRA***
  - **Distracție inutilă.** Valabil atât pentru adulți, cât și pentru elevi. Este greu să te concentrezi când dispozitivul din mâna ta este conectat la Internet și te poate duce la mii de kilometri de atmosfera din clasă.
  - **Limitări tehnice.** Tabletele nu sunt bune la multitasking, așadar mai multe ferestre deschise pot afecta integritatea unei lecții. În plus, securitatea online trebuie luată în serios și e nevoie de personal specializat în IT. Nu mai menționăm că tabletele au o baterie limitată și acestea tind să se descarce în cel mai nepotrivit moment
  - **Considerații de buget.** Dacă nu ne gândim pe termen lung, o tabletă vine cu un cost inițial ridicat. Unele școli trebuie să strângă cureaua la buget, ceea ce poate dura timp.
  - **Antrenament și adaptabilitate.** Profesorii pur și simplu pot să nu fie dispuși să își adapteze metodologia la un nou format. E necesar efort și timp din partea lor.

- ***Concluzii***

Tabletele pregătesc elevii pentru viitorul loc de muncă. Ele oferă încredere și sunt instrumente creative de neegalat față de infrastructura școlară clasică și îi încurajează pe cei greu de motivat. Să ne ajutăm copiii și pe noi înșine să vorbim aceeași limbă și să fim pe aceeași lungime de undă este o oportunitate ce nu trebuie ratată! Oare elevii o să uite de viața reală? Temă de gândire!

1.7. SFATURI PENTRU EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

- ***Educația incluzivă***

Dreptul la educație este universal și se extinde la toți copiii, tinerii și adulții cu dizabilități. Acest drept este precizat în *Convenția privind drepturile copilului* (1989) și *Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități* (2008). De asemenea, aceasta este abordată în mai multe declarații internaționale importante, inclusiv *Declarația mondială pentru educația pentru toți* (1990), *Declarația și Cadrul de Acțiune UNESCO Salamanca* (1994) și *Cadrul de acțiune Dakar* (2000).

- ***Cele 7 principii ale design-ului universal în școli***

1. Utilizarea echitabilă

Design-ul este util și comercializabil pentru persoanele cu abilități diverse (persoane cu sau fără dizabilități). Accesul egal pentru toți copiii în școli și facilitățile școlare poate fi implementat cu soluții simple și relativ ieftine. Instrucțiuni:

- oferiți același mijloc de utilizare pentru toți utilizatorii: identic ori de câte ori este posibil și echivalent când nu este posibil;
- evitați segregarea sau stigmatizarea utilizatorilor;
- prevederile referitoare la confidențialitate, securitate și siguranță ar trebui să fie la fel de accesibile tuturor utilizatorilor;
- faceți ca designul să fie atrăgător pentru toți utilizatorii;
- designul universal în școli.

2. Flexibilitatea în utilizare

Designul se adaptează la o gamă largă de preferințe și abilități individuale. Instrucțiuni:

- permiteți posibilitatea de alegere în metodele de utilizare;
- accesați accesul și utilizarea pentru dreptaci sau stângaci;
- asigurați facilități pentru precizia utilizatorului;
- oferiți adaptabilitate la ritmul utilizatorului;
- țineți cont de designul universal în școli.

3. Utilizare Simplă și Intuitivă

Utilizarea designului este ușor de înțeles, indiferent de experiența, cunoștințele, abilitățile lingvistice sau nivelul de concentrare actual al utilizatorului. Instrucțiuni:

- eliminați complexitatea inutilă.
- fiți consecvent cu așteptările și intuiția utilizatorului.
- adaptați o gamă largă de abilități de alfabetizare și limbaj.
- aranjați informațiile în concordanță cu importanța acestora.

Folosirea desenelor tradiționale care sunt adaptate nevoilor copiilor cu dizabilități ajută la crearea clădirilor accesibile și familiare tuturor copiilor din comunitate, chiar și celor cu puțină sau fără experiență școlară.

4. Informație perceptibilă

Designul comunică efectiv în mod eficient informațiile necesare utilizatorului, indiferent de condițiile ambientale sau de abilitățile senzoriale ale utilizatorului. Este important ca manualele școlare să fie puse la dispoziție atât cu imprimare obișnuită cu cerneală, cât și în Braille. Imprimarea cu cerneală trebuie să fie de bună calitate și să aibă culori bune de contrast. Trebuie folosită o dimensiune minimă a fontului de 12. Dacă manualele sunt tipărite cu fonturi de dimensiuni mai mici, acestea trebuie să fie puse la dispoziție cu litere mari pentru copiii cu vedere scăzută. Instrucțiuni:

- utilizați diferite moduri (pictoriale, verbale, tactile) pentru a prezenta informații esențiale;
- oferiți un contrast adecvat între informațiile esențiale;
- maximizați „lizibilitatea" informațiilor esențiale, adică faceți-o inteligibilă pentru toți utilizatorii, atât în ceea ce privește formularea, cât și designul;
- diferențiați elementele în moduri care pot fi descrise (adică, ușor – să oferiți instrucțiuni sau indicații);
- oferiți compatibilitate cu o varietate de tehnici sau dispozitive utilizate de persoane cu limitări senzoriale.

5. Toleranța la eroare

Designul minimizează pericolele și consecințele adverse ale acțiunilor accidentale sau neintenționate. Instrucțiuni:

- aranjați elemente pentru a minimiza pericolele și erorile: elementele cele mai utilizate, cele mai accesibile; elemente periculoase eliminate, izolate sau protejate;
- furnizați avertizări despre pericole și erori;
- oferiți funcții de siguranță;
- descurajați acțiunea inconștientă în sarcini care necesită vigilență.

6. Efort fizic minim

Designul poate fi utilizat eficient și confortabil, cu minimum de oboseală. Instrucțiuni:

- permiteți utilizatorilor să mențină o poziție corectă a corpului;
- utilizați forțe operaționale rezonabile;
- minimizați acțiunile repetitive;
- minimizați efortul fizic susținut.

7. Mărimea și dimensiunea adecvată a mobilierului

Dimensiunea și spațiul corespunzător sunt oferite pentru atingere, manipulare și utilizare indiferent de dimensiunea corpului, postura sau mobilitatea utilizatorului. Instrucțiuni:

- oferiți o linie clară de vedere pentru elemente importante pentru orice utilizator așezat sau în picioare;
- Permiteți accesul la toate componentele confortabile pentru orice utilizator așezat sau în picioare;
- adaptați variațiile de dimensiuni ale mâinii și ale mânerului;
- oferiți spațiu adecvat pentru utilizarea dispozitivelor de asistență sau asistență personală;
- mobilierul special conceput trebuie fie pus la dispoziția celor care au nevoie de scaune și mese care diferă de mobilierul clasic. Acest lucru nu trebuie să fie scump. Scaunele care permit copiilor cu diferite dimensiuni ale corpului să citească și să scrie confortabil ar putea fi proiectate pe baza modelelor locale.

- ***Sfaturi practice pentru accesibilitatea sălilor de clasă:***

1. ușile ușor de deschis și care nu necesită prea multă rezistență trebuie instalate, înlocuind treptat ușile vechi;
2. ușile fără prag ar trebui instalate pentru a permite accesul fără obstacole utilizatorilor de scaune cu rotile;
3. ușile ar trebui să fie suficient de largi pentru ca scaunele cu rotile să treacă cu ușurință;
4. rampe pentru utilizatorii de scaune cu rotile (acestea nu ar trebui să fie prea abrupte – în mod ideal, 1:12 cu lungimea, de 12 cm pentru fiecare înălțime de 1 cm);
5. marcatoarele de picior tactile trebuie așezate pe hol pentru a avertiza asupra ușilor deoa-rece pot deschide și răni copiii care merg pe hol, mai ales dacă au deficiențe de vedere;
6. întrerupătoarele de lumină trebuie amplasate la îndemâna copiilor de înălțime diferită;
7. mufele și prizele electrice instalate în același loc în fiecare clasă și în mod ideal la înălțimea mesei (lângă comutatoarele de lumină) pentru acces ușor, în special pentru copiii cu deficiențe de vedere, precum și cu deficiențe de motor / mobilitate;
8. funcțiile de protecție a copilului ar trebui să acopere prize electrice, împiedicând copiii să pună degetele în priză și să fie electrocutați;
9. designul universal în școli;
10. culorile de contrast trebuie utilizate pentru a crea medii prietenoase și accesibile;
11. nivelul de zgomot ar trebui redus prin utilizarea perdelelor, decorațiunilor textile de pereți și a altor materiale de amortizare fonică;
12. codificarea culorilor trebuie utilizată pentru a identifica diferite săli de clasă pentru a ușura orientarea pentru copiii cu vedere scăzută, precum și pentru copiii cu deficiențe de dezvoltare; de asemenea, va face școala mai veselă pentru toți;
13. Braille sau alte simboluri tactile ar trebui să marcheze fiecare ușă pentru a ușura orientarea pentru copiii cu deficiențe de vedere.

1.8. TULBURĂRILE DE DEZVOLTARE INTELECTUALĂ

Insuficiența de dezvoltare intelectuală descrie o deficiență congenitală (prezentă la naștere) sau o tulburare cognitivă dobândită timpuriu. Deficiența de dezvoltare este un termen colectiv pentru o serie de condiții sau diagnostice diferite, care au o caracteristica comună: capacitatea de a învăța și de a face față în cadrul societății este afectată.

În Statele Unite, termenul „tulburări de dezvoltare" este folosit pentru a descrie persoanele cu „retard mental", paralizii cerebrale, tulburări din spectrul autist, diverse tulburări genetice și cromozomiale (inclusiv sindromul Down) și tulburări din spectrul de intoxicație alcoolică fetală (FASD).

În Regatul Unit, se folosește un termen sinonim: „handicap de învățare".

Sfaturi practice pentru activitatea de învățare a copiilor cu deficiențe de dezvoltare:

- utilizați cuvinte și propoziții simple atunci când dați instrucțiuni (Verificați dacă au înțeles);
- folosiți obiecte reale pe care copilul le poate simți și gestiona, în loc să lucreze abstract cu pix și hârtie (Acest lucru este important pentru toți copiii, în special pentru copiii cu dizabilități);
- faceți o activitate la un moment dat cu copilul (Spuneți-vă clar când o activitate este terminată și alta începe);
- spargeți o sarcină în pași mici sau obiective de învățare (Copilul ar trebui să înceapă cu o activitate pe care o poate face deja înainte de a trece la ceva care este mai dificil. Mergeți înapoi cu un pas în cazul în care copilul întâmpină probleme);
- încercați să legați sarcinile cu experiența copilului și viața de zi cu zi (Acest lucru este important pentru toți copiii);
- oferiți practică suplimentară repetând sarcina de câteva ori (Acest lucru va asigura că elevul stăpânește priceperea. Aceasta va ajuta la creșterea încrederii în sine; cu toate acestea, repetițiile nu trebuie exagerate);
- repetați câteva sarcini principale cu anumite intervale, astfel încât acestea să devină „obiceiuri" pentru a preveni uitarea abilităților;
- cereți celorlalți copii (care se descurcă bine în plan academic) să îi ajute pe colegii de clasă cu deficiențe de dezvoltare, ca parte a propriilor lor dezvoltări sociale, emoționale și academice;
- fiți generoși cu laude (laude cinstite) și încurajare atunci când copilul are succes și stăpânește noi abilități, precum și când încearcă (muncește) foarte tare;
- motivați-i pe ceilalți copii din clasă să includă copilul cu deficiență de dezvoltare în jocuri și activități sportive din afara clasei;
- ignorați comportamentul nedorit dacă copilul face acest lucru pentru a vă atrage atenția;
- oferiți laude și atenție atunci când comportamentul copilului este bun.

Cele trei principii principale pentru învățarea copiilor cu deficiențe de ordin intelectual:

1. împărțiți dezvoltarea abilităților în pași mici și permiteți progresia lentă.
2. faceți repetiții frecvente.
3. acordați multă laudă și motivație.

- ***Identificarea copiilor cu dislexie și alte dificultăți de citire sau scriere***

De-a lungul carierei sale de școlarizare, un copil cu dislexie poate:

- fi aparent strălucit și capabil, dar nu-și poate duce gândurile pe hârtie;
- avea domenii în care excelează, în special în dramă, artă și dezbateri;
- fi stângaci;
- acționa ca un „clovn de clasă" pentru a masca ceea ce consideră un eșec academic;
- deveni retras și izolat, se așează în spate și nu participă la curs;
- să fie capabil să facă foarte bine un lucru simultan, dar nu își poate aminti o listă întreagă;
- privi „siderat" atunci când limba este vorbită prea repede;
- ajunge acasă epuizat la sfârșitul unei zile normale, deoarece a fost nevoit să depună un mare efort în învățare;
- să fie agresat.

- ***Sfaturi practice pentru învățarea copiilor cu dislexie***

Profesorul trebuie să se asigure că toți copiii din clasă se simt apreciați și importanți, inclusiv acei copii care se confruntă cu bariere în învățare, dezvoltare și participare. Încurajați și motivați toți copiii din clasă să facă tot posibilul să învețe.

Nu subestimați copiii în cauză! Explicați lucrurile de multe ori și în mai multe moduri diferite, uneori pentru întreaga clasă, unui grup mai mic de copii (pentru că mulți vor beneficia de acest lucru), precum și individual pentru copilul cu dislexie. Când dați instrucțiuni, fiți deliberat și folosiți cuvinte puține și precise și alcătuiți propoziții simple. Lăsați timp cuvântului „să se scufunde" în capul copilului. Asigurați-vă că toți copiii au înțeles, rugându-i să vă explice dumneavoastră sau altui copil ce au înțeles.

Îndrumați copiii cum să abordeze sarcinile în mod sistematic. Copiii cu dislexie vor fi învățați lucruri pe care ceilalți copii le învață automat fără ajutorul dvs. De acest lucru vor beneficia mulți alți copii care se confruntă cu bariere în învățare. Aceasta poate include: cum să-și curețe biroul; cum scoate cărțile după ce a terminat; cum să se îmbrace corespunzător; reamintiți-i să caute ceva ce a pierdut; să învețe să-și pregătească ghiozdanul; cum își leagă șireturile la încălțăminte. Este important ca dumneavoastră (ca profesor) și părinții lor să recunoașteți importanța timpului necesar pentru a preda aceste abilități într-o manieră calmă, sistematică și repetată.

Încercați să evaluați sarcinile scrise împreună cu copilul. Dacă este posibil, concentrați-vă pe ceea ce a făcut copilul corect (conținut, ortografie, gramatică, structura propoziției). Selectați unele dintre erorile principale și concentrați-vă pe acestea, în loc să copleșiți copilul cu corecții.

1.9. DESPRE CLASA VIITORULUI

Noile orientări ale procesului de învățare includ ***Future Classroom –*** un concept împrumutat din științele exacte în care tehnologia informației și comunicării este utilizată în toate etapele procesului de acumulare de cunoștințe, elevii câștigând independență și încredere în propriile forțe în timp ce trec prin 6 etape care corespund unor „zone de învățare": zona de interacțiune, zona de investigare, zona de creație, zona de schimb în care munca se realizează în echipă, zona de prezentare și zona de dezvoltare, în aceasta din urmă învățându-se în stil informal , mediul însăși semănând mai mult cu cel de acasă și apelându-se la un jurnal în care se notează idei privind lucrurile învățate în etapele anterioare sau portofoliu.

Această nouă orientare pune mai mult preț pe procesul învățării decât pe rezultatul acesteia.

TECH ZONE
1
2
3
4
5
6

INVESTIGATE
PRESENT
CREATE
EXCHANGE
DEVELOP
INTERACT

Capitolul II

PREGĂTIREA ÎN CONTEXTE EDUCAȚIONALE PENTRU A REDUCE ABANDONUL ȘCOLAR

În perioada 02.03.2019-08.03.2019, două cadre didactice titulare de la Școala Gimnazială „Smaranda Gheorghiu" din Târgoviște au participat la Cursul de Mobilitate „Coaching in Educational Context to Reduce Early School Leaving", în cadrul proiectului Erasmus +, cu numărul de identificare 2018-1-RO01-KA101-047440, desfășurat în Alcala de Henares, Spania. Alături de profesori din România, la curs au mai participat cadre didactice din Polonia și Estonia.

Cursul a avut ca şi obiective:

- rezolvarea şi reducerea nivelurilor de stres şi dezvoltarea abilităţilor necesare pentru a gestiona emoţiile;
- crearea strategiilor despre confruntarea şi eliminarea comportamentului agresiv şi violent;
- dobândirea cunoştinţelor despre situaţia abandonului şcolar timpuriu în diferite ţări europene;
- dobândirea de cunoştinţe şi competenţe în ceea ce priveşte EFT, despre metodologii şi instrumente inovative orientate să cunoască şi să gestioneze emoţiile şi disconfortul elevilor;
- îmbunătăţirea relaţiilor interpersonale în mediul educaţional;
- depăşirea anxietăţii în sala de clasă;
- încercarea de a reduce abandonul şcolar timpuriu din propriile instituţii.

În urma parcurgerii cursului, participanţii şi-au însuşit tehnici de energie psihologică, tehnici de eliberare emoţională, tehnici de reducere a stresului, strategii de reducere a abandonului şcolar timpuriu, metode şi tehnici de îmbunătăţire a relaţiei elev-profesor, metode şi tehnici de reducere a comportamentelor agresive.

La curs s-a pus accent pe tehnica EFT (Emotional Freedom Technique). Pentru participanți cursul a reprezentat o oportunitate de schimb de bune practici și tehnici de determinare a elevilor de a nu părăsi școala și de a finaliza învățământul obligatoriu. Programul de formare „ Coaching in educational contexts to reduce early school leaving" furnizat de Cervantes Training, la care am participat în perioada 2-8 martie 2019 în Alcala de Henares, Spania, și-a propus îmbunătățirea competențelor de lucru ale cursanților (cadre didactice) cu elevii în vederea reducerii ratei de părăsire timpurie a școlii. Cursul s-a concentrat, în prima parte, pe politicile europene privind părăsirea timpurie a școlii, crearea unui atelier de politică pe abandon școlar timpuriu la nivelul UE dar și al țărilor participante la curs (Polonia,Estonia și România) privind mai ales cauzele și efectele acestui fenomen. In partea a doua, privind posibilele metode aplicate în vederea combaterii fenomenului, s-a insistat pe necesitatea unei abordări integrate – „întreaga comunitate școlară" și mai pe larg pe introducerea cursanților în tehnicile de psihologie energetică (EPT) împreună cu tehnicile de libertate emoțională (EFT), cu un accent puternic pus pe folosirea acestui instrument într-un mediu educațional, modalitate de prevenire a părăsirii timpurii a școlii (abandon școlar).

Abandonul şcolar înseamnă şomaj, excluziune socială, sărăcie şi probleme de sănătate. Sunt multe motive care pot explica de ce unii tineri renunţă prea devreme la studii: probleme personale sau familiale, dificultăţi de învăţare sau o situaţie socio-economică precară. Alţi factori importanţi sunt funcţionarea deficitară a sistemului de învăţământ, atmosfera din şcoli şi relaţiile dintre profesori si elevi. Cauzele fiind multiple, nici soluţiile nu sunt uşor de găsit. Politicile de reducere a abandonului

şcolar trebuie să aibă în vedere factorii declanşatori şi să coreleze politica educaţională şi socială cu activităţile legate de sănătate cum ar fi prevenirea consumului de droguri sau depăşirea problemelor emoţionale. Măsurile luate până în prezent în Ţările Uniunii Europene și-au propus să reducă rata abandonului şcolar la mai puţin de 10% până în 2020. Monitorul anual al educaţiei şi al formării furnizează date şi o analiză a tendinţelor privind abandonul şcolar în Uniunea Europeană şi în fiecare stat membru. În iunie 2011, miniştrii educaţiei au adoptat o recomandare cu privire la politica de reducere a abandonului şcolar, care defineşte un cadru amplu, coerent şi bazat pe date concrete. Aceştia au convenit să colaboreze şi să facă schimb de bune practici şi informaţii pentru a găsi modalităţi eficiente de stopare a acestui fenomen.

Între 2011 şi 2013, membrii unui grup de lucru privind părăsirea timpurie a şcolii au analizat exemple de bune practici din Europa şi au făcut schimb de experienţă pentru reducerea abandonului şcolar. Raportul final conţine 12 mesaje – cheie către responsabilii de politici, pe care grupul de lucru le-a transformat în instrumente practice elaborând o listă pentru politicile globale şi o anexă conţinând exemple concrete din mai multe ţări din Uniunea Europeană.

În martie 2012, Comisia Europeană a organizat o conferinţă pe tema politicilor de reducere a abandonului şcolar. Un an mai târziu, au fost analizate progresele înregistrate în 8 ţări din Uniunea Europeană. Grupul privind politica în domeniul şcolilor (2014-2015) a creat mesaje politice prin care sunt identificate condiţiile – cheie pentru implementarea abordării „ la nivelul întregii şcoli” pentru a contracara abandonul şcolar timpuriu. De asemenea, a elaborat un „mecanism european pentru şcoli”, care le oferă factorilor de decizie şi practicienilor o multitudine de resurse şi exemple concrete de practici eficiente de promovare a succesului educaţional şi de prevenire a abandonului şcolar.

În 2015, Consiliul a adoptat concluzii privind reducerea abandonului şcolar şi promovarea succesului în şcoli. Participanţi la cursul de formare: profesori din Estonia, Polonia, şi România. Fiecare grup a încercat să prezinte problemele legate de părăsirea timpurie a şcolii şi tipurile de programe instituţionale pe care le derulează pentru a preveni sau reduce abandonul şcolar.

Care sunt politicile naţionale privind acest subiect de discuţie? Au fost prezentate modalităţi de abordare a problemelor emoţionale ale elevilor. Prin înțelegerea problemelor cu care elevii se confruntă şi practicile EFT (tehnici de eliberare emoţională) în educaţie, elevii pot fi ajutaţi să

depăşească aceste situaţii şi să împiedice părăsirea timpurie a şcolii. Beneficiile formării: dobândirea de noi competenţe privind părăsirea timpurie a şcolii. Şansa de a participa la un program european şi de a cunoaşte profesori cu experienţă din alte sisteme de învăţământ. Valorificarea competenţelor şi informaţiilor dobândite prin diseminarea lor în cadrul activităţilor de formare continuă. Cursul a debutat cu informații privind abordarea la nivel european a fenomenului de abandon școlar (definiție, cauze, politici pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii). Ni s-a părut interesantă abordarea cauzelor emoționale ce pot conduce la abandon școlar: dificultățile de învățare care conduc la scăderea stimei de sine, experiențele negative din sala de clasă care scad performanța elevului, problemele emoționale care se manifestă fie prin comportamente agresive, fie prin anxietate.

Elementul de noutate absolută pentru noi a fost conceptul de EFT - tehnica de eliberare emoțională, prin care putem interveni pentru rezolvarea problemelor de natura emoțională cu care se confruntă atât elevii, cât și profesorii. EFT este o tehnică ușor de învățat și de aplicat care promovează relaxarea, modifică răspunsul la anxietate, reduce stresul, vindecă traume, induce schimbări cognitive pozitive. Procedura de bază în EFT este presarea cu vârful degetelor a fiecăruia dintre cele opt puncte de pe meridianele energetice în timp ce se rostește o afirmație care corespunde unei amintiri sau unei emoții. Sub atenta îndrumare a formatorului, un psiholog terapeut cu experiență în utilizarea acestei tehnici, fiecare dintre cursanți am aplicat EFT pe propria persoană, observând imediat o relaxare și o stare de calm.

A cincea zi de curs a pus accentul pe modalități de integrare a EFT în activitatea didactică. Au fost realizate numeroase cercetări ale căror rezultate au evidențiat efectele pozitive ale EFT asupra anxietății legate de evaluare și depresie la elevi (Church, De Asis, Brooks, 2012), privind supra-solicitarea psihică a cadrelor didactice (Reynolds & Walden, 2010). Cercetările australiene recente au arătat că EFT reduce considerabil frica de eșec la elevi și le îmbunătățește percepția de sine (Stapleton et al., 2017). Combinația dintre o intervenție pe termen scurt, printr-o tehnică ușor de aplicat și rezultatele obținute imediat la clasă, au de-monstrat ipoteza că EFT poate fi un instrument foarte eficient pentru îmbunătățirea parcursului educațional al elevilor și prevenirea abandonului școlar. În şcolile în care se practică în mod curent EFT, s-a dovedit îmbunătăţirea cooperării dintre elevi şi profesori, reducerea anxietăţii înainte de examen e, îmbunătăţirea experienţei de învăţare, promovarea creativităţii, îmbunătăţirea relaţiilor între elevi, creşterea gradului de toleranţă, scăderea agresivităţii în mediul şcolar, diminuarea numărului de cazuri privind abandonul şcolar. De asemenea, utilizarea EFT de către cadrul didactic, pe propria persoană, va conduce la diminuarea stresului, la relaxare și calm, creșterea stimei de sine, starea de bine a acestuia reflectându-se pozitiv asupra eficienței actului didactic.

Cursul a oferit informații într-o manieră academică, cu formatori care au dat dovadă de profesionism și interes pentru înțelegerea exactă conținuturilor. Ne-a inspirat și impulsionat mediul ambiant, locația fiind la 20 metri de Universitatea din Alcala de Henares, care oferă anual, la 23 aprilie, Premiul literar Cervantes. Tematica abordată a fost interesantă pentru toți participanții care au încercat să raporteze propria activitate la modul în care pot aplica cele însușite. Foarte interesantă a fost latura practică de eliberare a emoțiilor care are o influență foarte mare în realizarea cu succes a deziderateloreducaționale. Când vorbim despre mediul școlar trebuie să avem în vedere mai mulți factori care

influențează pozitiv sau negativ modul în care noi ca profesori putem realiza demersul educațional. Unul dintre factorii cei mai importanți este cel legat de latura emoțională a celor implicați în actul didactic. Pentru a putea înțelege ceea ce simțim și cum se manifestă emoțiile, oamenii de știință au realizat un studiu prin care au identificat cum diferite părți ale corpului sunt corelate cu 14 emoții diferite. Pe harta emoțiilor în trup sunt proiectate de la stânga la dreapta – rândul de sus: Mânia, Frica, Dezgust, Fericire, Tristețe, Surpriză, Stare neutră Rândul de jos: Anxietate, Iubire, Depresie, Dispreț, Mândrie, Rușine, Invidie.

„Cele mai comune emoții au fost asociate cu senzații crescute în zona superioară a pieptului care corespund de asemenea cu schimbări în ritmul respirației și al inimii.

De asemenea, senzații în zona capului au fost raportate în cazul tuturor emoțiilor, reflectând probabil, atât schimbările psihologice exprimate prin zona facială (ex. activarea musculaturii feței, lăcrimarea, temperatura pielii) și de asemenea, schimbările care se resimt la nivel mintal, datorită evenimentelor emoționale. Senzații în membrele superioare au fost mai proeminente în cazul sentimentelor orientate către apropiere – furie, fericire, în timp ce senzații în membrele inferioare sunt trăsături definitorii pentru tristețe. Senzații în zona sistemului digestiv și în zona gâtului au fost raportate mai degrabă în cazul dezgustului. În contrast cu toate celelalte senzații, fericirea este asociată cu senzații resimțite în tot corpul.”

Fiecare persoană este unică și schimbările din viața sa, precum și alegerile făcute sunt manifestările fizice ale unei energii distincte, a esenței si dispoziției care o caracterizează. Metoda de vindecare, mentală și emoțională, are nevoie de o terapie personalizată, eficientă, accesibilă și pozitivă, care să o impulsioneze să meargă mai departe cu viața sa. Tehnica de eliberare emoțională (Emotional Freedom Technique) sau EFT cuprinde și depășește toate aceste așteptări. EFT este o tehnică derivată din psihologia energiilor, inspirată din teologia medicinala chineză, care se bazează pe harta energetică a corpului. Această hartă energetică folosește canale și puncte de legătură prin care curge forța noastră vitală.

Conform teoriei din medicina chineză, orice eveniment traumatizant sau alte experiențe care condiționează negativ starea psihologică a unei persoane pot perturba fluxul de energie din corp printr-un blocaj sau un dezechilibru, împiedicând această forță să curgă corespunzător. Când este dezechilibrată sau blocată, apar boli mentale, emoționale, tulburări sau alte probleme de sănătate.

Gary Craig, fondatorul EFT, a descoperit că prin folosirea acestor filozofii medicinale, îți poți tapa (lovituri ușoare cu vârful degetelor) anumite puncte de presopunctură, meridiane sau puncte de

legătura din corp de pe harta energetică a corpului, eliminând blocajul și readucând fluxul energetic al corpului la starea sa inițială de homeostazie. Cu toate acestea, EFT nu folosește numai stimularea punctelor de presopunctură, aceasta tehnică încorporează și alte psihoterapii utilizate deja în terapiile comportamentale cognitive convenționale, precum relaxarea și rememorarea, cauzând o restructurare cognitivă a creierului pe termen lung. Când creierul își reface procesele cognitive, gândurile și emoțiile nu vor mai fi procesate ca înainte, ceea ce înseamnă că sentimentele sau reacțiile negative din prezent sau cele acumulate de-a lungul anilor pot fi eliminate, ducând la o reacție neutră la aceeași amintire sau situație, după aplicarea cu succes a EFT.

Procedura de bază în EFT este taparea (lovirea repetată) a fiecăruia dintre cele opt puncte de pe meridianele energetice, în timp ce se rostește o afirmație care corespunde unei amintiri sau a unei emoții. Tehnica tapării poate varia în funcție de terapeut, ca și afirmațiile folosite. Unii terapeuți folosesc afirmații standard, cum ar fi „Chiar dacă am (simt) această teamă de a fi respins, mă accept în profunzime și în totalitate," în timp ce alții preferă un dialog conștient. În cazul al doilea, vei tapa punctele în timp ce spui orice îți vine minte legat de ceea ce dorești să corectezi, folosind o formulare mai scurtă pe care o repeți pe măsura ce treci prin toate punctele, pentru a întări problema la care lucrezi.

Secvența de puncte tapate poate varia, însă cea mai comună este următoarea: pe măsura ce te adresezi problemei la care lucrezi și folosești afirmația aleasă, îți tapezi latura palmei, apoi interiorul cotului, partea laterala a ochilor, osul de sub ochi, de sub nas, dintre buza inferioară și bărbie, apoi punctele claviculei, sub braț si vârful capului. Aceasta ar fi o secvența completă. Nu trebuie să lovim aceste puncte prea tare. E bine să se stimuleze meridianele, dar nu trebuie să suferi. O regulă fundamentală în EFT spune că la baza emoţiilor negative stă dezechilibrul energetic al organismului, memorat inconştient în situaţiile traumatice prin care trecem. Ulterior, orice întâmplare similară poate genera în noi aproximativ aceleaşi emoţii, mai slabe sau mai puternice. Atunci când prea multe emoţii negative se acumulează în organism încep să apară şi dezechilibrele fizice, respectiv bolile. Prin adresarea punctelor energetice, în paralel cu rostirea frazelor construite într-un anume fel ce vizează traumele, sentimentele negative acumulate de ani buni se pot elimina în doar câteva minute.

Tehnica EFT poate rezolva rapid următoarele:

- traume emoţionale trecute sau prezente;
- fobii (teama de a zbura cu avionul, teama de apă etc.);
- atacuri de panică;
- implementarea unei percepţii pozitive pentru situaţii trecute, prezente sau viitoare;
- obezitate sau anorexie;
- vicii (alimentare, fumat, cafea, alcool etc.);
- imaginea de sine şi încrederea în sine;
- performanțele la învăţătură;
- performanțele sportive şi artistice;
- relațiile interpersonale

Problemele care apar în viața noastră sunt ca piesele unui puzzle. Pentru a le putea rezolva trebuie să alegi piesa potrivită și să o plasezi acolo unde trebuie. Utilizarea tehnicilor de eliberare emoțională ne ajută să ne stăpânim emoțiile, gândurile și felul în care alegem să trecem prin viață. Această metodă ne ajută să scăpăm de fricile iraționale care au pătruns în conștientul nostru sau să depășim evenimente traumatizante care ne bântuie o parte din viață.

Am fost încântate de noutatea tehnicii și am povestit elevilor școlii despre ea. Am constatat că au fost deschiși la adoptarea ei în momentele lor de oboseală și de lipsă a concentrării și a încrederii în forțele proprii. Abia aștept să le fac cunoscută și colegilor modalitatea în care o pot aplica la clasă. Cred, că avem nevoie pentru a-i face conștienți pe cei care fac parte din comunitatea școlară, de mai multă înțelegere, de mai mult curaj, de mai multă implicare pentru a putea evita abandonul școlar în rândul tinerilor. Programul Erasmus+ reprezintă un exercițiu de adaptare, integrare, învățare care este benefic nouă ca profesori și activității didactice desfășurate. Voi dezbate cele învățate cu colegii din școală, dar

așteptăm cu nerăbdare să participăm și la alte experiențe de acest fel. Suntem foarte fericite că la finalul acestui curs am fost răsplătite cu un certificat care atestă competențele dobândite. În contextul unei societăţi complexe şi dinamice, profesorul trebuie să dovedească o permanentă adaptare la schimbările specifice acesteia, la ritmul alert al evoluţiei socio-culturale. Astfel, el trebuie să abordeze provocările societăţii prin intersectarea laturii psiho-afective cu cea ştiinţifică pentru a conduce procesele educative într-o manieră competentă, creatoare, adaptată la particularităţile noilor generaţii.

Activitatea didactică integrează calităţi şi capacităţi emoţionale, acceptarea şi reglarea stărilor şi sentimentelor proprii, interacţiuni interpersonale care determină gradul de productivitate al profesorului. Este foarte important ca profesorul să aibă competenţe emoţionale bine formate pentru a avea un autocontrol afectiv şi pentru a empatiza cu ceilalţi, fără a strica propriul echilibru emoţional. Managementul emoţiilor la locul de muncă este o condiţie foarte importantă în viaţa unui profesor datorită nivelului ridicat de stres căruia acesta îi face faţă zi de zi.

În ultimii ani există tot mai multe cercetări care scot în evidenţă gravitatea epuizării profesorilor şi implicaţiile acesteia asupra procesului de învăţământ. Stresul este definit ca fiind „orice factor de mediu capabil să provoace la om o stare de tensiune şi o reacţie de alarmă a organismului, determinând uneori îmbolnăviri grave”. Stresul este determinat de modul în care o persoană percepe, interpretează şi evaluează evenimentele neplăcute cu care se confruntă. În meseria de profesor, stresul este produsul modului în care acesta reacţionează şi se adaptează la solicitările postului şi la ameninţările celor din jur. Stresul diferă de la o persoană la alta, în funcţie de percepţia personală privind posibilitatea de rezolvare a unei sarcini prin încadrare în termenii daţi. Ca urmare a sarcinilor pe care le are ca manager al procesului de educaţie, profesorul trebuie să răspundă zilnic solicitărilor din partea administraţiei, părinţilor, elevilor, colegilor.

Pornind de la aceste îndatoriri se identifică mai multe cauze ale stresului: schimbările curriculare, pregătirea lecţiilor, numărul mare de elevi în clasă, confruntarea cu elevii dificili, siguranţa elevilor în şcoli, evaluările, documentele care trebuie completate, bugetul, tehnologia, termenele, suprasolicitarea intelectuală/psihică/fizică, conflictele, bolile, responsabilităţile, sarcinile familiale. S-a constatat că profesorii care au probleme în managementul propriilor emoţii tind să aibă o performanţă scăzută iar elevii lor experimentează mai multe emoţii negative în clasă.

Stresul poate produce adevărate ravagii la nivel psihologic, fizic şi comportamental:

- satisfacţie scăzută la locul de muncă, frustrare, depresie, stimă de sine scăzută, furie, apatie, epuizare, anxietate, insomnie, nelinişte;
- tensiune ridicată, boli cardiovasculare, ulcer, migrene, scăderea sistemului imunitar;
- fumatul, consumul de alcool, violenţă, strigat, mâncat în exces.

Ce se poate face în această situaţie? Există mai multe posibilităţi de eliminare a stresului (vizionarea unui film, întâlnirile cu prietenii, plimbări prin natură, ritualurile personale, audiţii muzicale), dar acestea nu vor avea efecte pozitive, dacă profesorul nu va învăţa să controleze stresul, respectiv măsura în care se va lăsa afectat de acesta. Profesorul trebuie să accepte realitatea aşa cum este. Profesorul trebuie să înţeleagă că nu poate controla totul, dar îşi poate controla gândurile şi faptele atunci când gândeşte obiectiv, organizat şi devine mai flexibil. Profesorul trebuie să se cunoască foarte bine, să ştie care îi este motivaţia pentru această profesie şi să îşi asume responsabilitatea propriei alegeri. Profesorul trebuie să aibă o paletă largă de activităţi care să îi permită să se relaxeze.

Abandonul școlar este forma de eșec școlar, caracterizată prin părăsirea prematură a școlii, înainte de încheierea studiilor obligatorii sau înaintea obţinerii unei calificări complete. Cei care abandonează timpuriu școala sunt cei care au urmat doar educaţie preprimară, primară, gimnazială sau o scurtă perioadă din cadrul educaţiei superioare (liceu) mai mică de doi ani. Datele despre abandonul școlar timpuriu sunt colectate o dată pe an de European Labour Force Survey. Efectele abandonului școlar sunt pe termen lung asupra dezvoltării sociale şi a creşterii economice ale fiecărui stat.

S-a constatat că, dacă s-ar reduce abandonul școlar cu 1%, UE ar câştiga jumătate de milion de angajaţi calificaţi. Abandonul școlar timpuriu determină costuri individuale mari: sociale şi economice. Cei care abandonează școala sunt mai des afectaţi de lipsa unui loc de muncă, sunt dependenţi de beneficiile sociale (ajutoare băneşti) şi au un risc mai mare îmbolnăvire. Ei au tendinţa de a participa mai puţin la viaţa democratică a ţării. Nu votează sau sunt uşor de manipulat. Se ţinteşte angajarea tinerilor şi ruperea cercului vicios al lipsurilor, excuziunii sociale şi sărăciei. Strategia pentru Europa cuprinde obiectivul de a reduce rata abandonului școlar timpuriu cu 10% până în anul 2020.

Există numeroase motive pentru care tinerii abandonează şcoala. Strategia pentru Europa cuprinde obiectivul de a reduce rata abandonului şcolar timpuriu cu 10% până în anul 2020. Deşi situaţia diferă de la o ţară la alta, abandonul este legat în general de condiţii sociale dezavantajoase sau de anturaj, de asemenea cu educaţie scăzută. Grupurile vulnerabile sunt cei fără părinţi, imigranții, etniile, cei cu nevoi educaţionale speciale.

Datorită proiectului ERASMUS+ implementat de școala noastră, realizarea dimensiunii europene a școlii prin integrarea de modele europene în școlarizarea copilului cu dizabilități, dar şi a unor colegi din şcoală care au realizat toată documentaţia necesară, am avut extraordinara ocazie de a participa la un curs de perfecţionare în Spania, mai precis în Alcala de Henares, oraş din patrimoniul mondial. Nu doar informaţiile şi competenţele obţinute în urma cursului sunt de mare importantă, ci şi călătoria în sine, drumul până acolo şi înapoi, care vor fi o amintire plăcută și utilă pentru toată viaţa. A fost o călătorie în care am experimentat și împletit noutatea cu ineditul. A fost pentru prima dată când am avut prilejul ca într-o călătorie să iau contact cu o altă civilizaţie, cu un alt mod de viaţă, un alt mod de a gândi, în care oamenii sunt mai relaxaţi, se bucură de viaţă, iau lucrurile aşa cum sunt, se bucură de mese lungi luate împreună cu toată familia la restaurante, de plimbări seara pe stradă ţinându-se de mână, de faptul că poartă haine viu colorate, indiferent de vârsta pe care o au.

Alcala de Hanares = istorie și cultură. În încercarea noastră de a afla cât mai multe despre acest oraș, care face parte din patrimoniul UNESCO, am luat la pas acest minunat oraș și cutreierând străzile încărcate de istorie, am poposit în casa natală a lui Miguel de Cervantes, unde am fost întâmpinați de celebrele personaje Don Quijote și Sancho Panza.

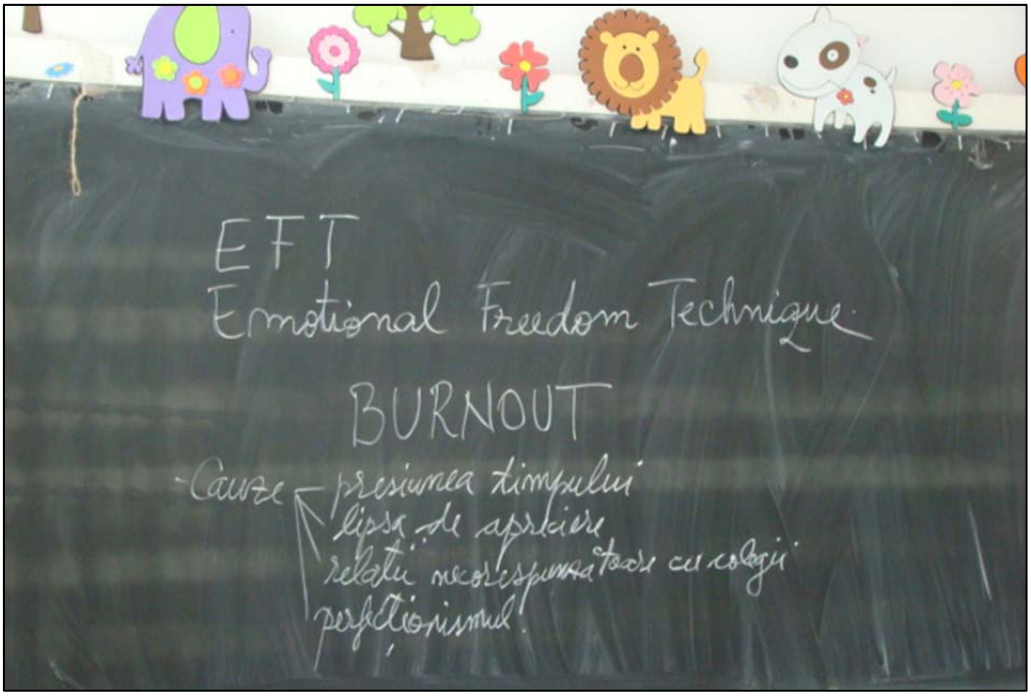
Am pătruns într-o atmosferă feerică, perfect conservată, unde am descoperit numeroase traduceri ale operei sale, cât și obiecte și picturi din acea perioadă. Plimbarea pe Calle Mayor, una dintre cele mai importante străzi din Alcala de Henares, specială datorită stâlpilor ce o străjuiesc de o parte și de alta,

ne-a netezit calea spre Muzeul Regional de Arheologie. Călătoria în acest muzeu a început cu perioada preistorică a acestei zone, dezvăluindu-ne vechii locuitori și anume mastodonți, mamuți, tigri uriași, țestoase uriașe și începuturile timpurii ale unei umanități primitive demult apuse.

Urcând pe scara timpului, am redescoperit bazele culturii europene reprezentate de cultura greacă și romană prin replici ale celebrelor sculpturi. O altă clădire importantă din itinerariul nostru a fost Catedrala-Magistral a Sfinţilor Justus şi Pastor, cunoscută în mod oficial în limba spaniolă ca – Santa e Insigne Catedral-Magistral de los Santos Justo y Pastor sau – Catedral de los Santos Ninos, unde ne-am recules și încărcat spiritual.

Am ajuns la concluzia că spaniolii știu să promoveze arta, îmbinând obiecte moderne cu natura. Obosiți, dar mulțumiți că am reușit să facem cunoștință cu câteva din obiectivele culturale și istorice ale orașului, ne-am adăpostit sub Poarta Madridului așa cum o făceau și vechii călători spanioli.

Capitolul III

IDENTIFICAREA BARIERELOR DE ÎNVĂȚARE – EDUCAȚIE SPECIALĂ

Prin participarea la cursul „ *Identificarea barierelor de învățare „* din cadrul mobilității ERASMUS +, KA1 -Learning Mobility of Individuals/Proiecte de mobilitate în domeniul educației școlare, nr. 2018-1-RO01-KA101-047440 s-au dobândit informații valoroase despre dislexie, discalculie, dispraxie și A.D.H.D astfel încât să putem identifica elementele de specificitate Cunoașterea și înțelegerea comportamentelor indivizilor cu aceste tulburări de învățare atrage după sine adoptarea unei atitudini empatice, esențială în evoluția lor. Incidența crescută a acestor tulburări determină necesitatea dezvoltării de către cadrele didactice a unei noi competențe, specializate în identificarea și gestionarea corectă a situațiilor apărute ca urmare a interacțiunii, în cadrul grupului școlar,și cu acest tip de elevi cu tulburările de învățare menționate anterior .

În timpul perioadei de formare, am beneficiat de experiența cadrelor didactice din țări cu tradiție în integrarea copiilor cu tulburări de învățare, provenind din sisteme educaționale diferite, dar și unele foarte asemănătoare celui românesc, precum a fost modelul finlandez.

Atunci când ne propunem să abordăm situații în care sunt implicați copii cu bariere de învățare trebuie să avem în vedere elementele de specificitate ale acestora, a căror ignorare poate duce la eșecul demersului nostru inițial:

- sunt determinate de sistemul nervos central;
- sunt ereditare;
- au caracter permanent, nu pot fi vindecate, ci doar adaptate;
- nu sunt determinate de stilul parental;

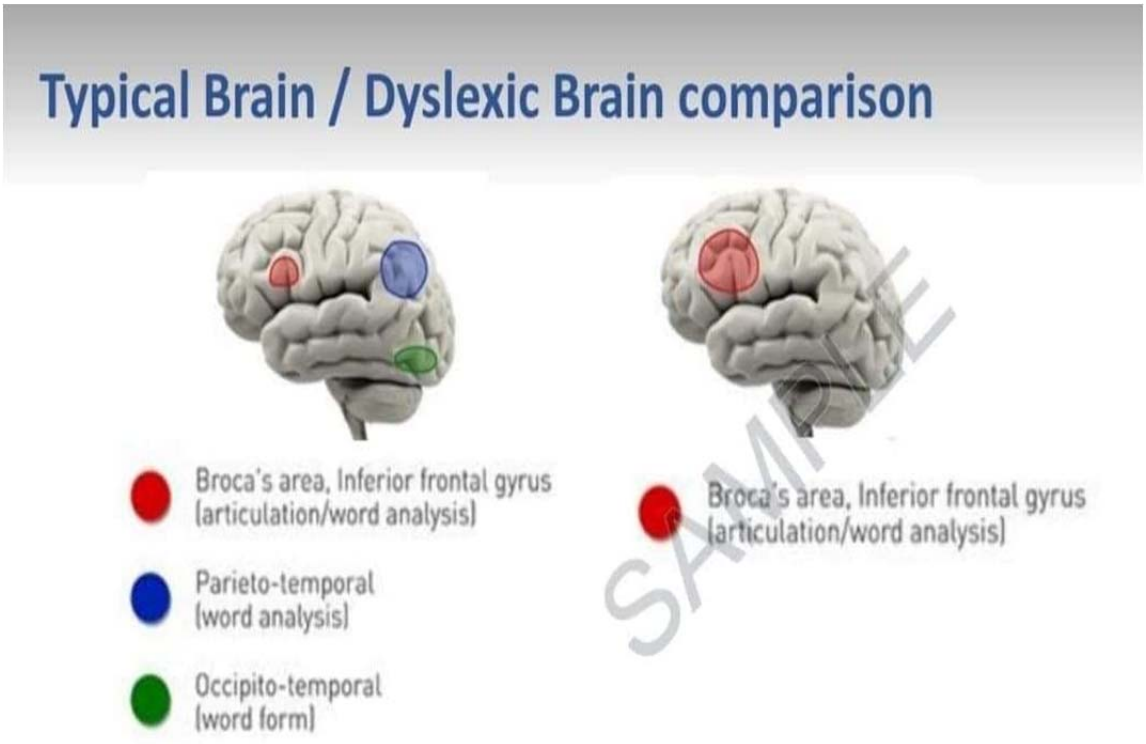
- afectează procesul de învățare cognitivă și socială;
- afectează relațiile sociale și toate aspectele vieții cotidiene ale indivizilor afectați, dar și ale familiei acestora;
- pot fi identificate în preșcolaritate și școlaritatea mică;
- necesită intervenție precoce și personalizată care devine vitală pentru integrarea școlară și socială a indivizilor afectați.

3.1. DISLEXIA

Dislexia reprezintă o tulburare de învăţare care constă în dificultatea de a citi corect şi fluent. Deşi este o afecţiune comună, numărul real al copiilor şi adulţilor care se confruntă cu ea nu este momentan cunoscut. Unii experţi consideră că aproximativ 17% din adulţi şi copii prezintă semne ale dislexiei.

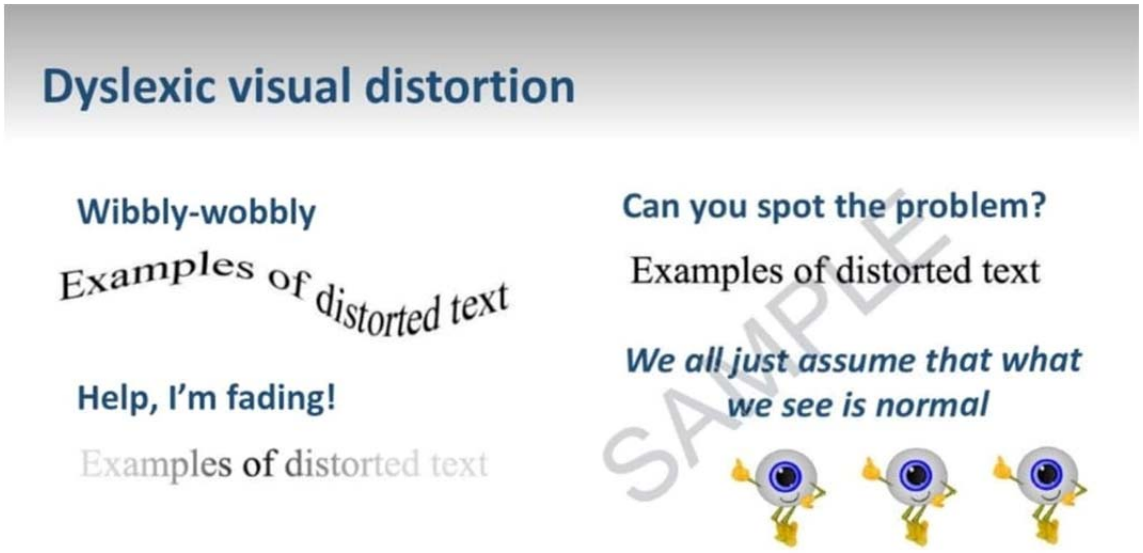
Pe lângă dificultatea de a citi, persoanele dislexice pot avea probleme cu scrisul sau rezolvarea problemelor la matematică, precum şi dificultăţi de înţelegere a unui text.

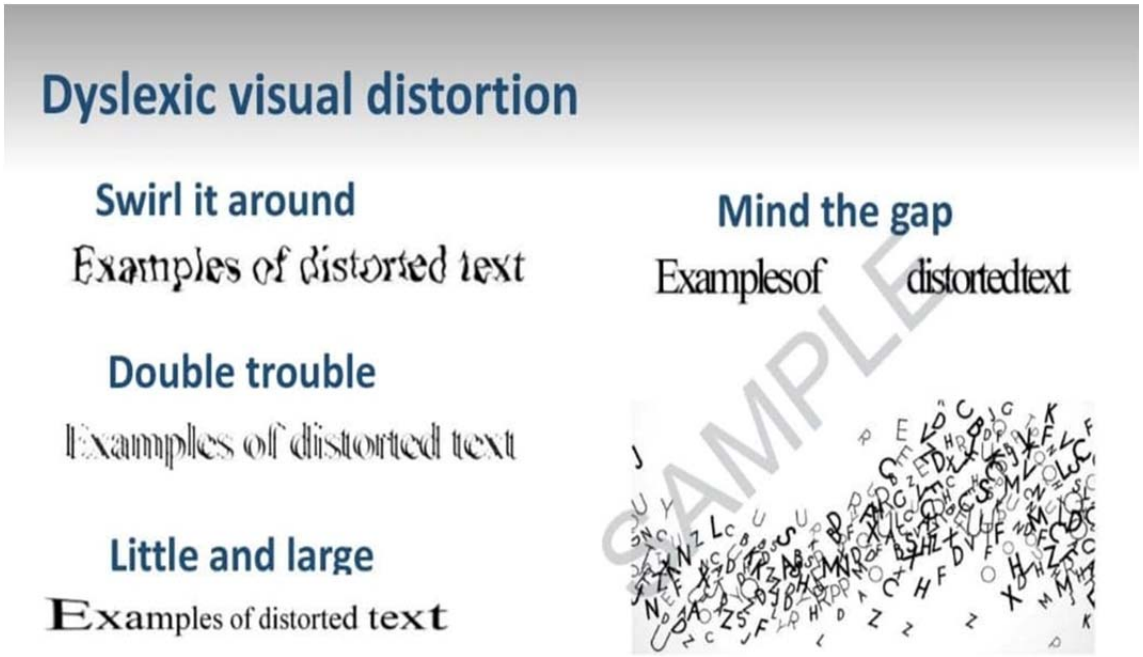
Dislexia nu este o tulburare vizuală, aşa cum multă lume crede, iar persoanele diagnosticate cu această problemă nu sunt mai puţin inteligente decât cele normale. Există numeroși actori, antreprenori şi politicieni diagnosticaţi cu dislexie care nu au lăsat această problemă să stea în calea succesului lor.

Dislexia este explicată de sistemul nervos central și nu de stilul parental .Din lipsa informării se ajunge, din nefericire, la asocierea repetată a acestor indivizi cu lipsa de interes pentru studiu. Ni se pare firesc să putem asocia sunetele cu litere, să descifrăm mesaje scrise și să ne folosim de informațiile oferite de acestea, astfel încât, cazurile dislexicilor pot înfrunta un grad redus de toleranță din partea colectivului școlar, inclusiv a cadrului didactic Identificarea greșită a cauzelor care au generat această situație duce în final la situații frustrante pentru toți membrii grupului și, uneori se indică, în mod eronat,drept sursă, stilul parental. Dislexia, ca și celelalte tulburări de învățare, sunt determinate de sistemul nervos central,după cum se poate observa în imaginea următoare, constând într-o afectare a comunicării neuronale dintre centrele responsabile de descifrarea codurilor, respectiv a cititului.

În încercarea de a oferi celorlalți o viziune realistă asupra modului de percepere a realității de către dislexici s-au elaborat simulări, precum cele oferite în imaginile de mai jos:

3.2. DISCALCULIA

Discalculia este asociată, în majoritatea cazurilor, cu dislexia. Poate fi confundată cu matematico-fobia, adică disprețul inconștient față de domeniul generat de stilul didactic necorespunzător, însă este determinată de sistemul nervos central. Indivizii se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește:

- ***Număratul.*** Copiii cu discalculie reușesc să învețe să numere cuvintele, ca pe o poezie, însă au mari dificultăți să numere înainte și înapoi, în special în grupuri de câte două sau trei numere naturale;

- ***Calculele.*** Întâmpină reale dificultăți să învețe operațiile matematice de bază, fiind frecvente confuziile dintre acestea chiar și atunci când reușesc să dea răspunsul corect sunt nesiguri. De asemenea, chiar dacă știu că 5+3=8, nu realizează că 3+5=8 sau că 5+4=9;
- ***Numerele cu zerouri.*** Stabilesc cu dificultate corespondența dintre cuvintele zece, o sută, o mie cu numerele 10, 100, 1000;
- ***Măsuri.*** Gestionează dificil banii, nu reușesc să indice ora și de obicei nu înțeleg nici concepte ca viteza (km/h) sau temperatura;
- ***Orientarea în spațiu*** este afectată (noțiunile de dreapta și stânga), ceea ce duce la probleme în a urma instrucțiuni sau de a se descurca cu harta.

3.3. DISPRAXIA

Dispraxia nu este un semn de slăbiciune musculară sau nivel de inteligență scăzut, ci o structurare a sistemului nervos central care nu îi permite individului să-și coordoneze și să-și structureze activitatea. Însă, afectează gradul de autonomie a individului, tehnoredactarea, capacitatea de merge pe bicicletă, de a participa la un joc structurat, cu reguli impuse. Dispraxia, ca și celelalte bariere în învățare, nu sunt determinate de stilul parental, dar este vitala adoptarea unei strategii de integrare a individului.

Elevul dispraxic întâmpină dificultăți în activitatea școlară din cauza gradului de coordonare a mișcărilor și nu a nivelului de inteligență care poate fi valorificat dacă se gestionează aspectele deficitare prin intermediul unor gadget-uri precum cele din imagine.

Dispraxia nu este un semn de slăbiciune musculară sau nivel de inteligență scăzut, ci o structurare a sistemului nervos central.

3.4. TULBURAREA DE DEFICIT DE ATENȚIE ȘI HIPERACTIVITATE (ADHD)

Tulburarea de deficit de atenție și hiperactivitate (ADHD) este o tulburare de neurodezvoltare care are cauze neurobiologice.

Pot fi identificate două tipuri:

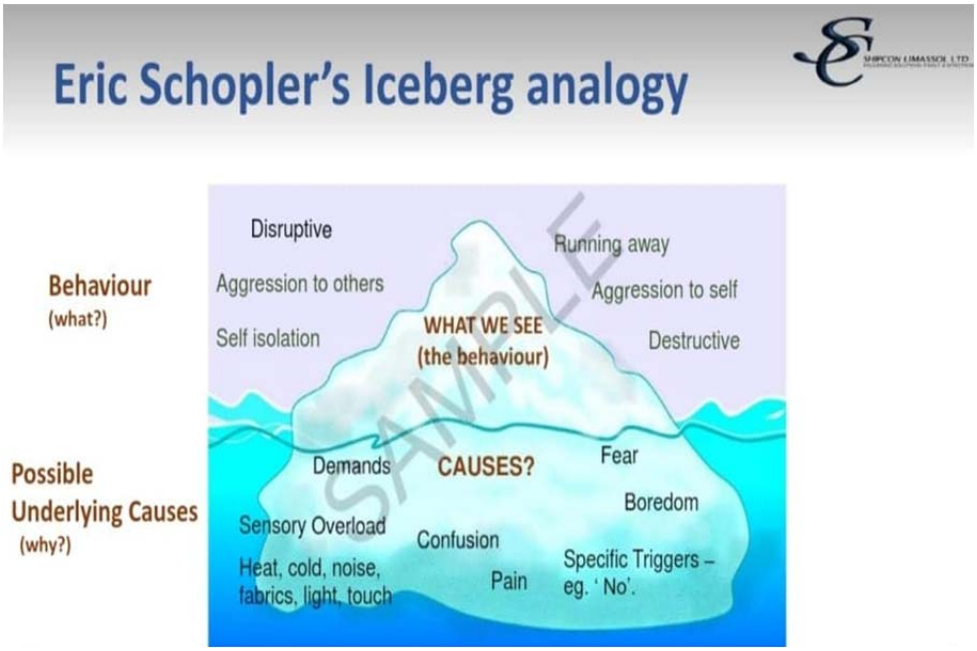
- ADHD în care predomină neatenția - mai frecvent în cazul fetelor. Presupune un șablon consistent și vizibil de dificultăți de concentrare a atenției, în special în sarcinile care implică un efort mental susținut (cum sunt sarcinile școlare), dificultăți de organizare și planificare a activităților simple de zi cu zi, distractibilitate, superficialitate și neglijență în privința bunurilor personale și activităților de realizat, dificultăți în a înțelege instrucțiuni verbale complexe, în a rămâne la subiect în timpul unei conversații și dificultăți în a povesti coerent o întâmplare.

- ADHD în care predomină hiperactivitatea și impulsivitatea (mai frecvent la băieți). Implică o activitate motorie excesivă, o stare permanentă de agitație, vorbit excesiv, lipsa răbdării și incapacitatea de a amâna gratificarea, nevoia de a primi pe loc ceea ce își dorește, asumarea unor comportamente riscante fără o anticipare corectă a consecințelor sau a pericolului.

În abordarea elevilor cu A.D.H.D este imperios necesară înțelegerea determinării comportamentului acestora de către sistemul nervos central și raportarea la gestionarea efectelor, dar mai ales la căutarea cauzei care a dus la producerea unui tip de comportament. Trebuie adoptată o atitudine profesionistă în înțelegerea cauzelor, care pot ieși de sub auspiciile logice generale, tocmai pentru funcționarea neuronală este diferită și, stimulii sunt percepuți diferite. Această stare de fapt poate fi descrisă de imaginea următoare:

Participarea la cursul *„ Identificarea barierelor de învățare „* din cadrul proiectului ERASMUS +, KA1 – ACSE – Abordarea Copiilor în Spirit European, nr. 2018-1-RO01-KA101-047440 s-a dovedit de un real folos pentru activitatea didactică ulterioară și s-a concretizat în informații punctuale despre tulburările de învățare dar și prin diplome de participare.

Capitolul IV

APLICAȚII UTILE ÎN EDUCAȚIA MODERNĂ

4.1. PREZENTARE KAHOOT - UN JOC EDUCATIV DE ÎNVĂȚARE

KAHOOT este un joc educativ de învăţare creat pe platforma Kahoot.it și poate fi utilizat la clasă, pentru orice disciplină de studiu.

Conţine: Întrebări cu multiple variante - ca un test

Este proiectat să fie susţinut în faţa clasei şi jucat de întreaga clasă, în timp real.

Elevii pot da răspunsurile de pe telefon, tabletă, laptop, calculator. Aceste dispozitive trebuie să aibă acces la internet.

Ce poate să facă profesorul?

- Să introducă un nou subiect.
- Să facă o evaluare formativă.
- Să iniţieze o discuţie pretest / post-test...

Ce trebuie făcut?

- ***Pasul 1:*** Fă-ţi un cont gratuit pe kahoot.it
- ***Pasul 2:*** Crearea unui nou Kahoot.
- ***Pasul 3:*** Adăugaţi întrebările.
- ***Pasul 4:*** Completaţi setările.
- ***Pasul 5:*** Adăugaţi o imagine de copertă.

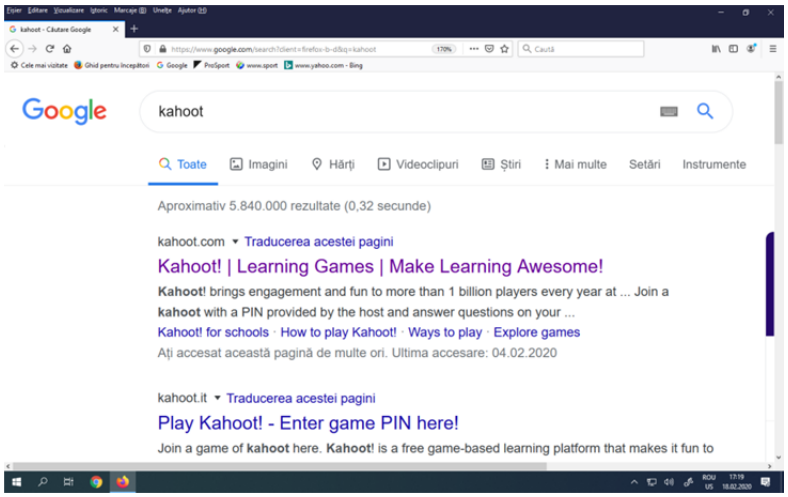
Cum se procedează la clasă?

- Creaţi / Alegeţi Kahoot.
- Lansaţi Kahoot pe tabla interactivă sau cu ajutorul proiectorului
- Cereţi elevilor să se alăture (Tot ce au nevoie este acceseze kahoot.it şi să introducă PIN-ul care va apărea pe tabla interactivă).
- Răspundeţi la întrebări.
- Răspunsurile corecte şi greşite apar pe tabla interactivă (copiilor le place acest lucru!)
- Câştigătorul este postat!
- Afișați rezultatele.

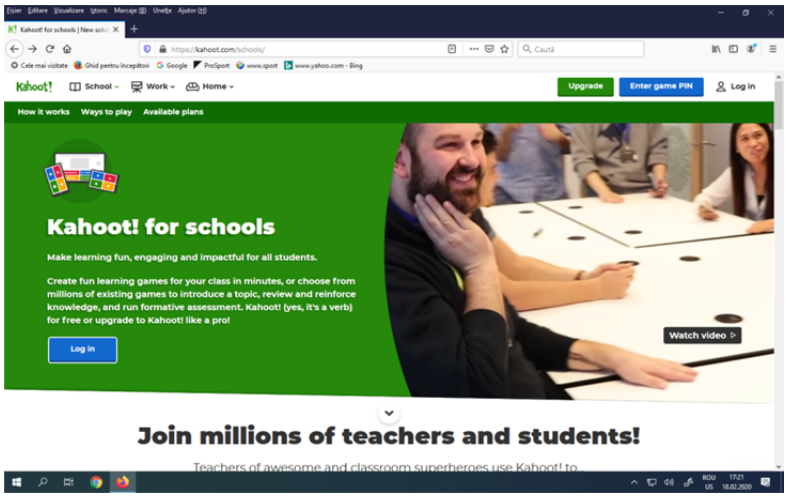
Notă:

- Cu cât se răspunde mai repede la întrebări, cu atât se obţin mai multe puncte!
- Poate fi utilizat pe un laptop, Desktop, Ipad, Smartphone-uri, orice dispozitiv mobil!
- Poate fi folosit gratuit, la toate clasele şi pentru orice materie.
- După ce aţi creat un Kahoot, îl puteţi împărtăşi folosind e-mail.
- Elevii pot crea propriile lor Kahoot.

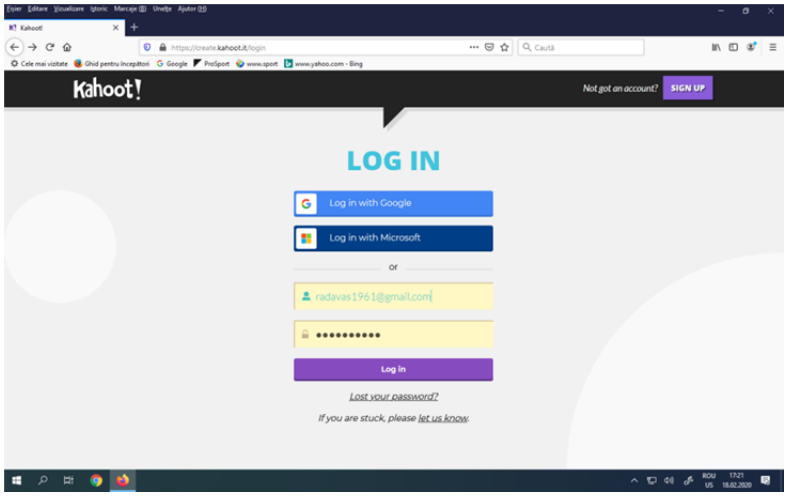
CREAREA UNUI TEST IN KAHOOT

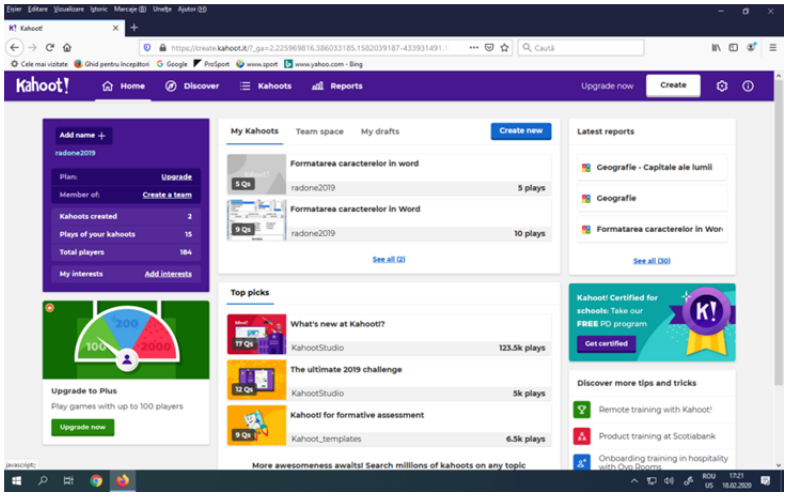
Intrăm pe Google și scriem Kahoot.

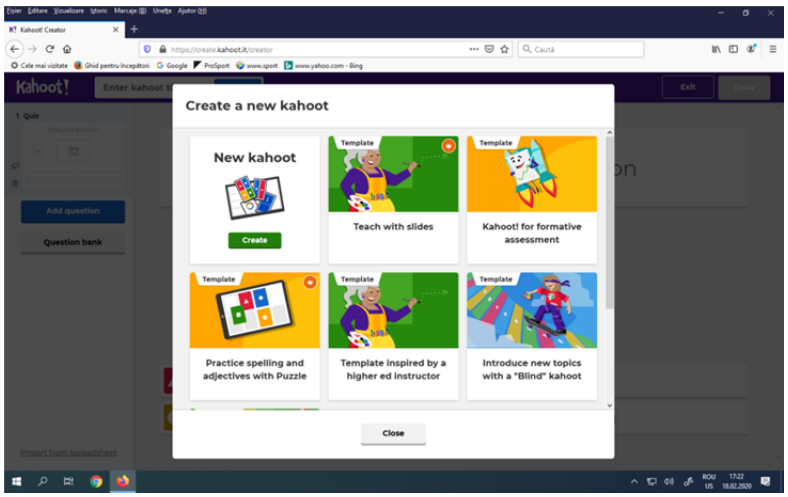
În pagina deschisă apăsăm butonul Log in.

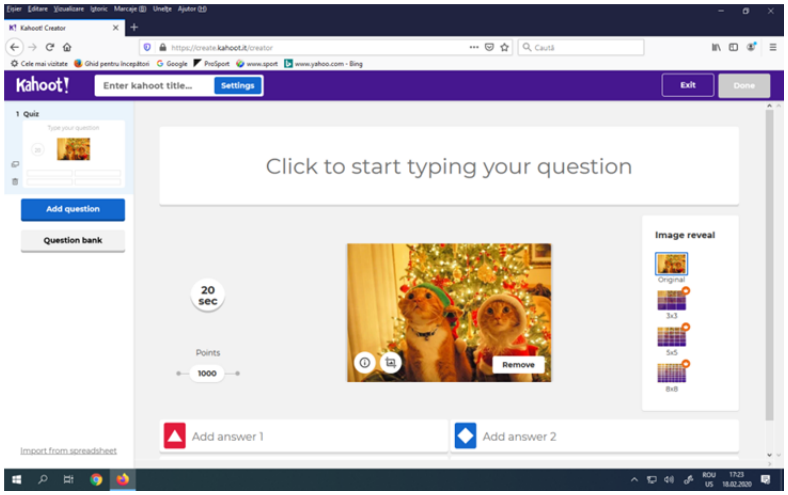
Logare pe bază de cont și parolă.

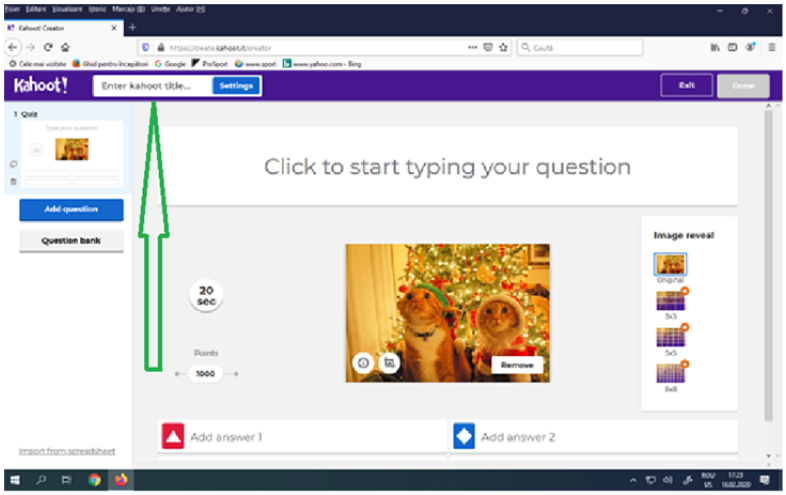

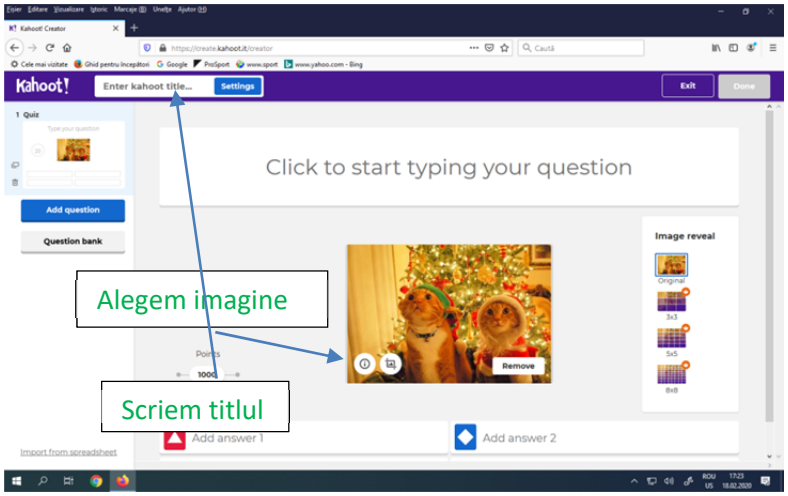
În pagina următoare ne arată testele deja create (**Formatarea caracterelor in Word**): pentru a crea un nou test apăsăm în dreapta sus butonul **Create.**

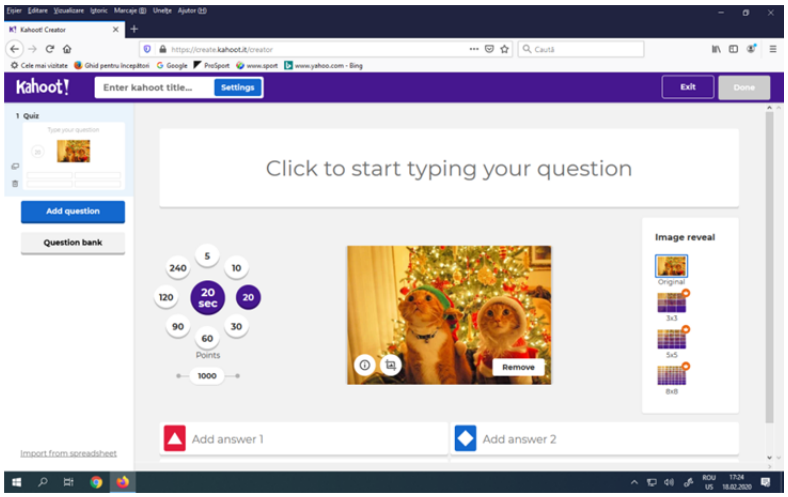
Apoi **New kahoot**- butonul **Create**

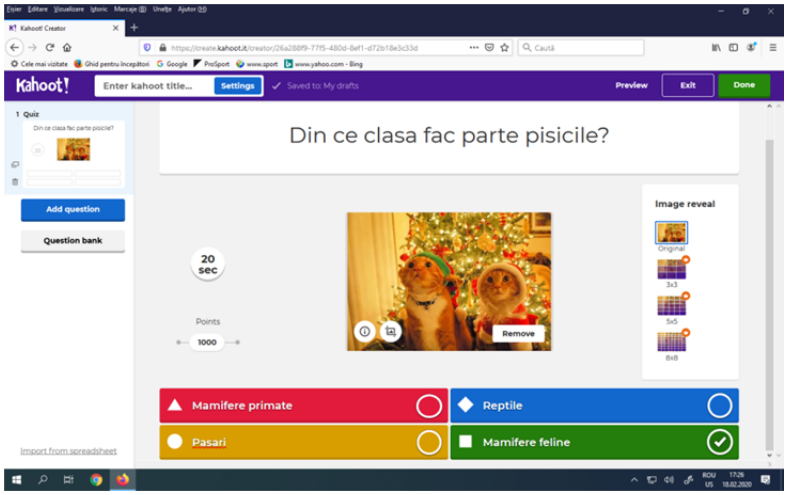

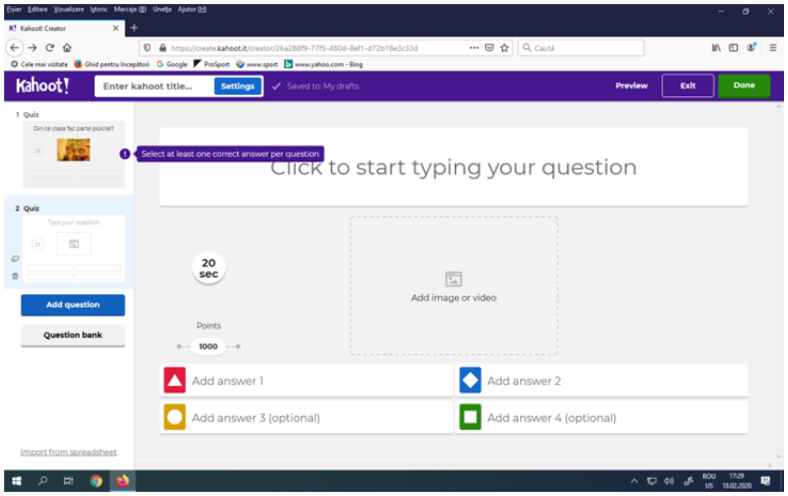
Aici scriem titlul textului și alegem o imagine sugestivă de pe net sau din calculator.

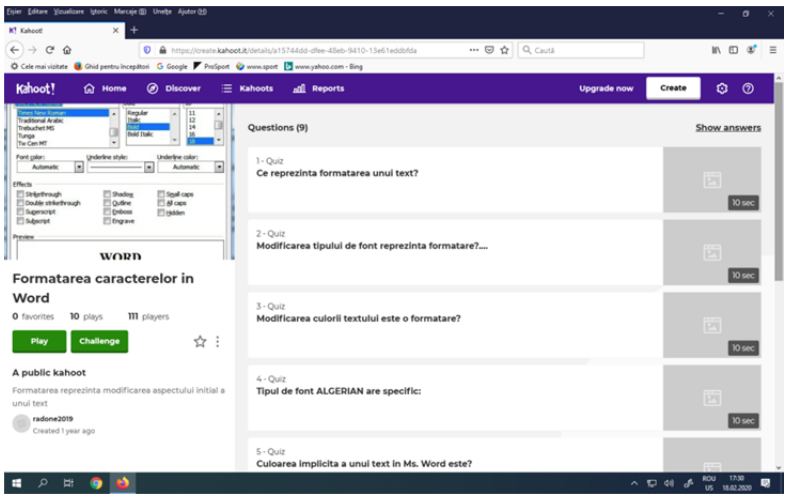
Aici putem alege timpul alocat pentru răspuns (**am ales 20 s**).

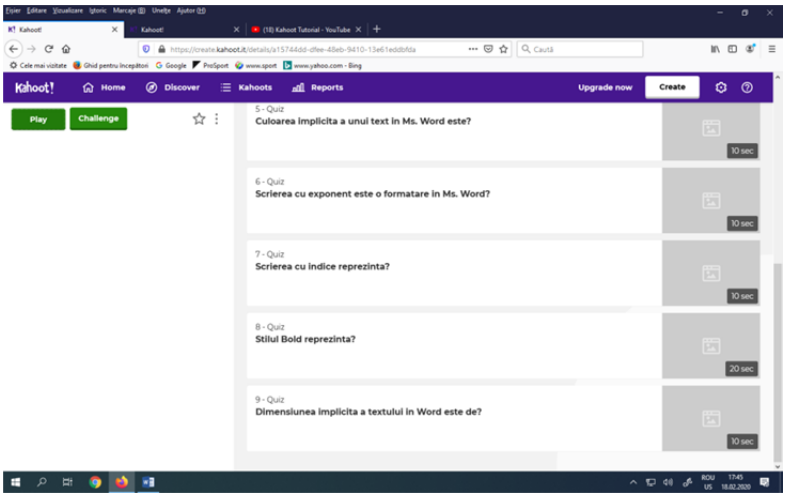

Se completează cele patru variante de răspuns, bifându-se răspunsul corect (**Mamifere feline**).

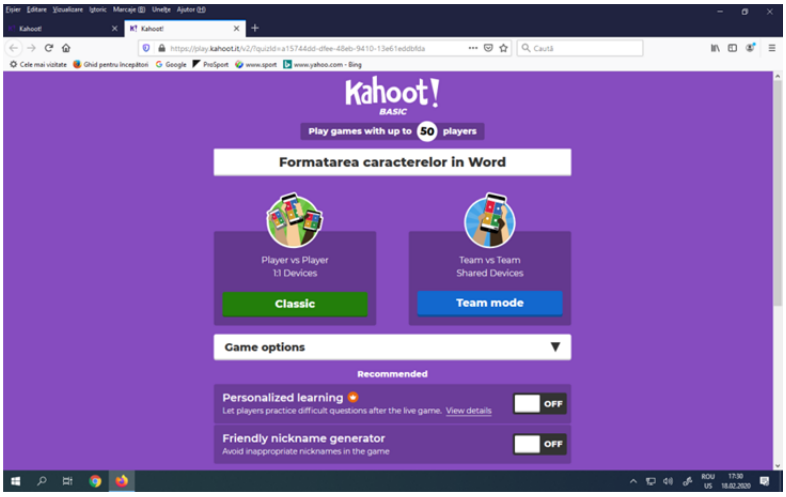

Continuăm cu a doua întrebare (2 Quiz).

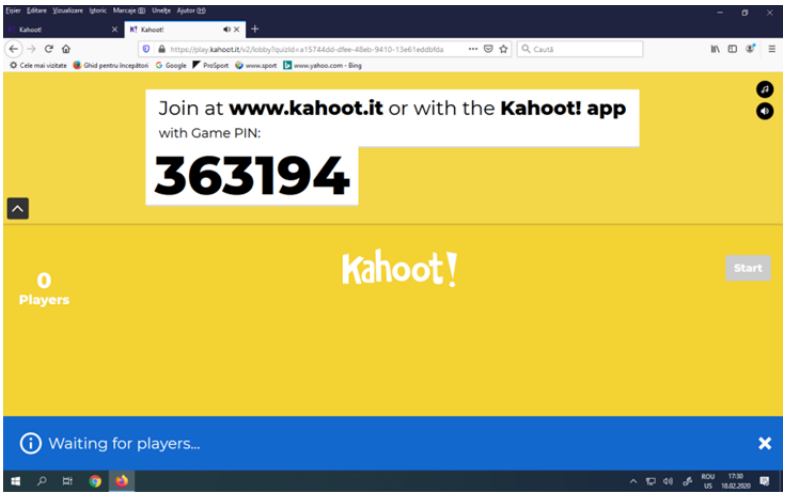

După ce am terminat și am salvat testul, apăsăm pe butonul **Play.**

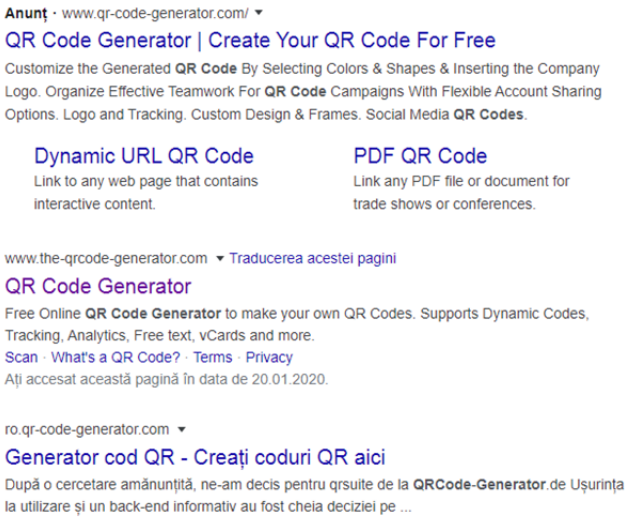
Se apasă pe butonul verde **Classic.**

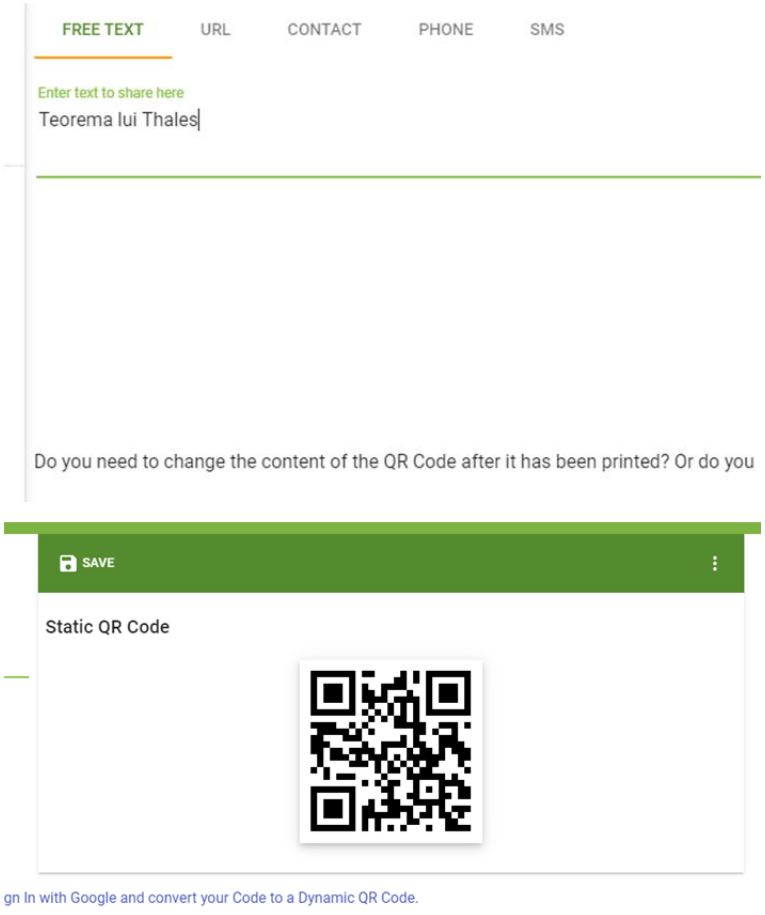
Se generează un cod numeric cu care elevii se loghează.

4.2. QR CODE

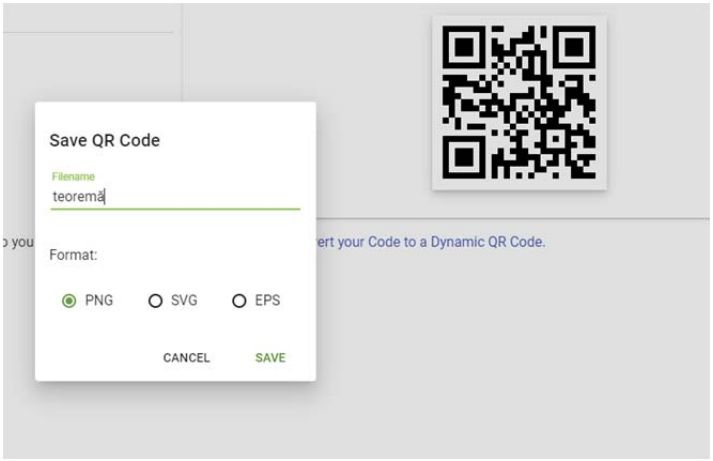
Pasul 1: Selectați de pe Google QR Code Generator.

Pasul 2: Introduceți textul pe care doriți să îl ascundeți/ site-ul pe care doriți să îl acceseze elevii.

Pasul 3: Apăsați Save și codul va fi salvat.
Pasul 4: Denumiți codul și alegeți format PNG, APOI Save.

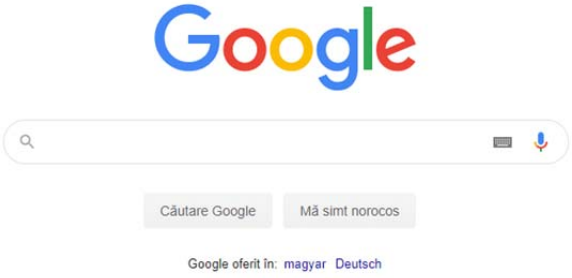
Pasul 5: Căutați imaginea și printați-o!

Pasul 6: Downloadați orice versiune gratis de QR Code reader pe telefon/tabletă din Google Play sau Appple Store.

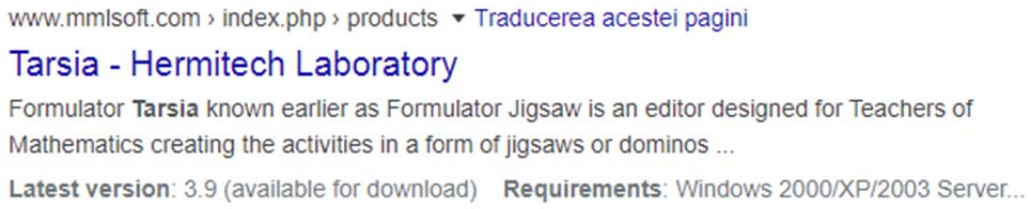
Pasul 7: Deschideți aplicația și îndreptați camera în direcția QR codului/alegeți opțiunea Scan. Veți fi trimiși la adresa căutată sau se va deschide o pagină de internet având în bara de căutare noțiunea pe care ați ascuns-o. Telefonul/tableta trebuie să aibă conexiune la Internet. Puteți să îi cereți elevului să deschidă o pagină de Internet și să caute noțiunea respectivă.

4.3. TARSIA – INSTALARE ȘI LUCRU

Pasul 1: Intrăm pe Google.

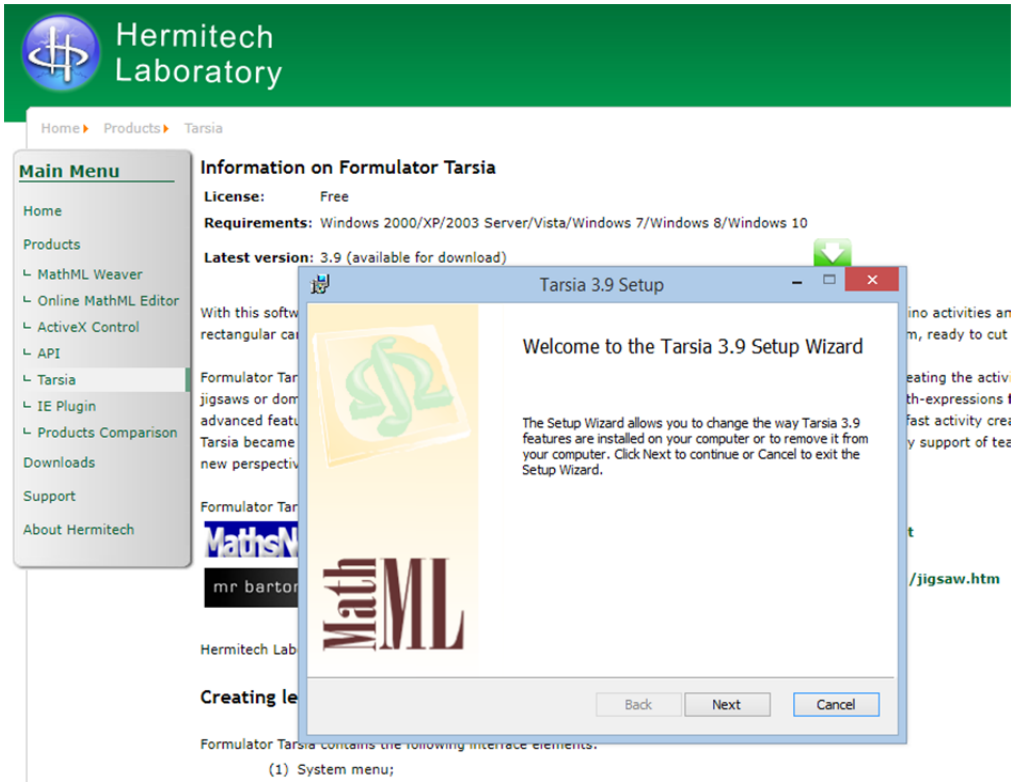
Pasul 2: Căutăm Tarsia.
Pasul 3: Selectăm Tarsia- Hermitech Laboratory.

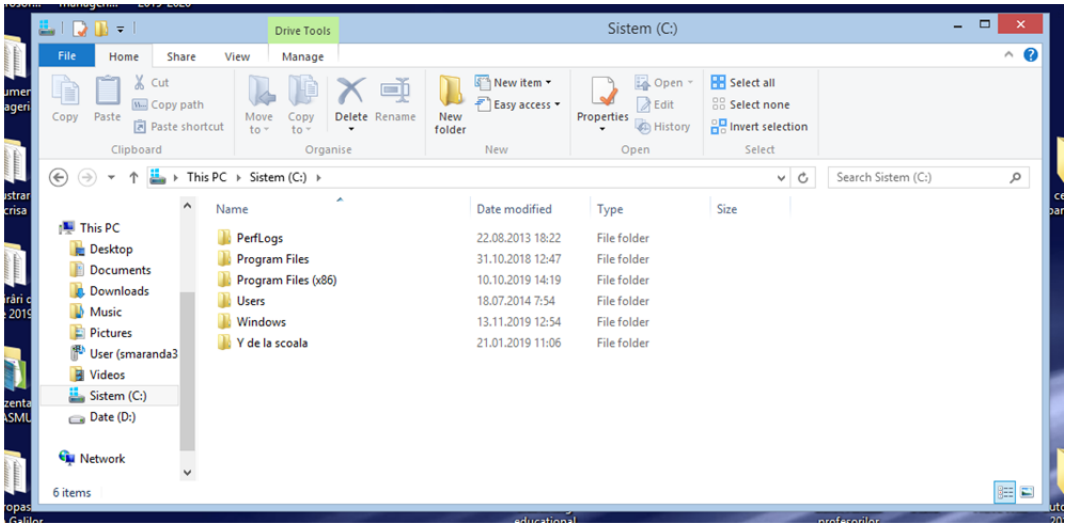
Pasul 4: Selectăm săgeţica verde.

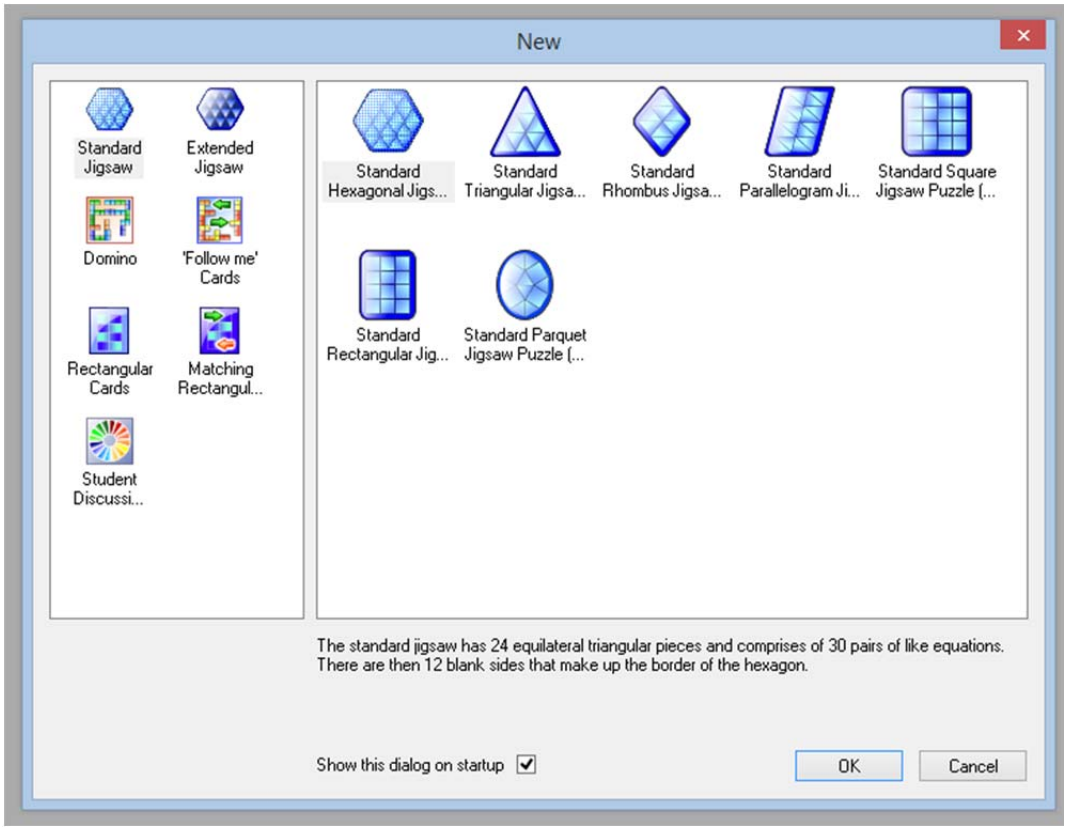
Pasul 5: Aştept**ă**m să se deruleze, Next, I accept the terms, Next, Next, Next, Next, Instal, Finish.

Pasul 6: Închidem site-ul. Intru în This PC, Sistem C, Program Files (x86), tarsia

Pasul 7: selectăm figura geometrică dorită

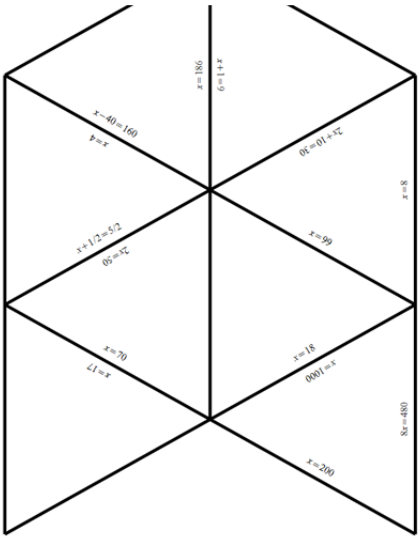

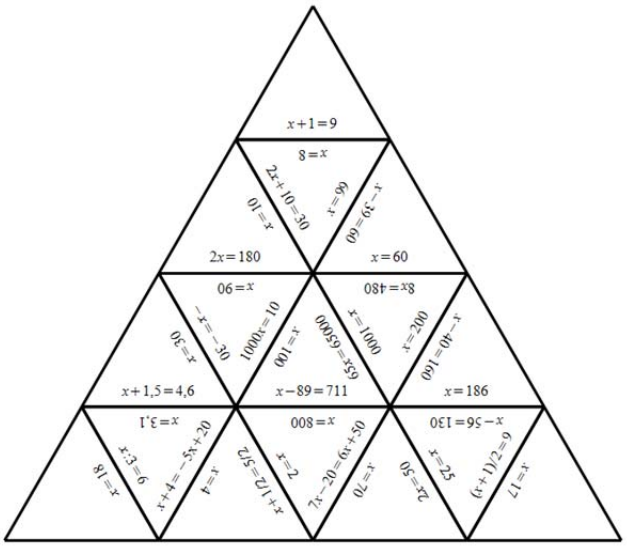
Pasul 8: Introduc întrebările și răspunsurile.

$2x+10=30$

$x=10$

$x+1=9$	$x=8$
$2x+10=30$	$x=10$
$2x=180$	$x=90$
$-x=-30$	$x=30$
$x+1,5=4,6$	$x=3,1$
$x:3=6$	$x=18$
$x+4=-5x+20$	$x=4$

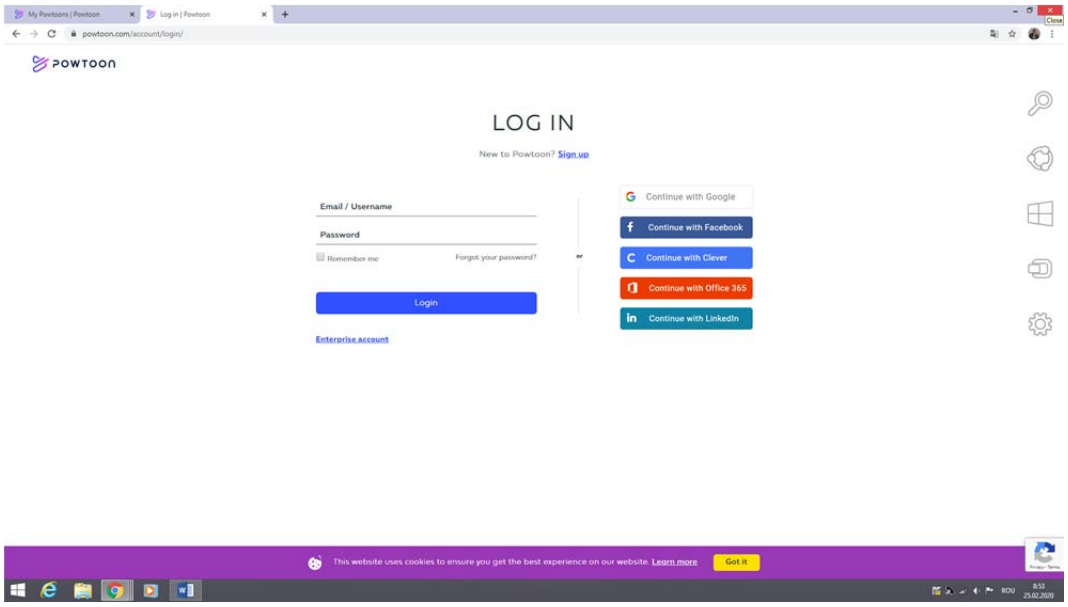

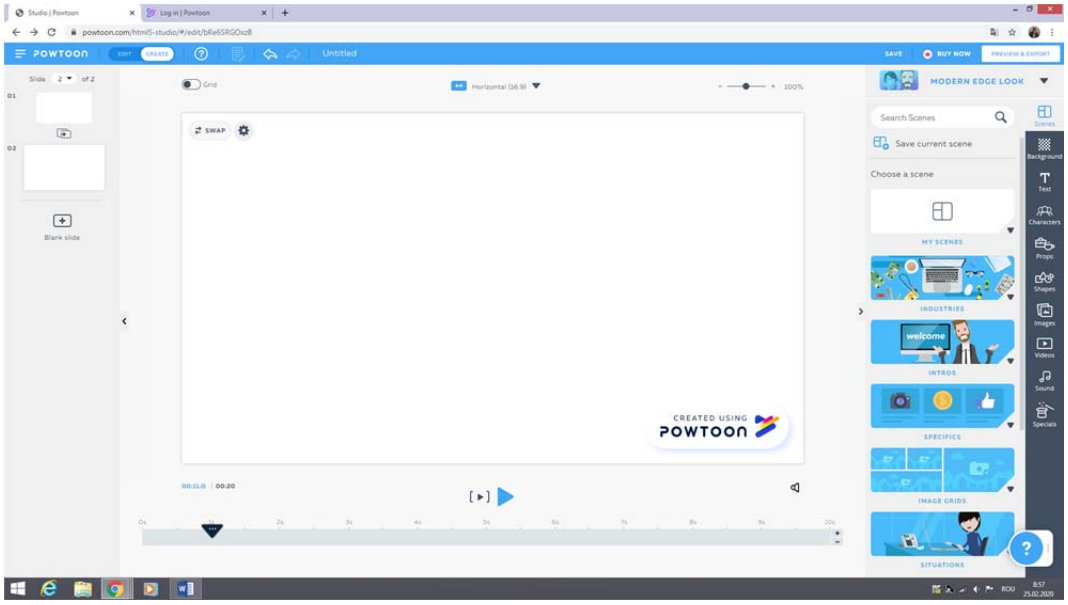
Pasul 7: Decupăm și introducem acest joc ca moment în lecțiile noastre.

4.4. APLICAȚIA POWTOON

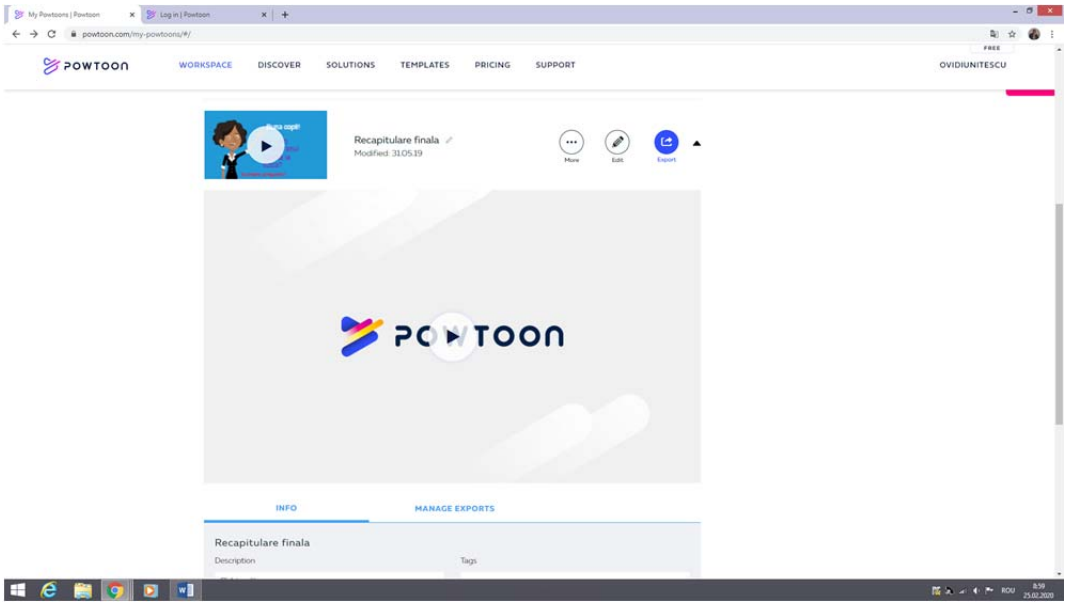
Logare cont: folosiți unul dintre conturile pe care le aveți.

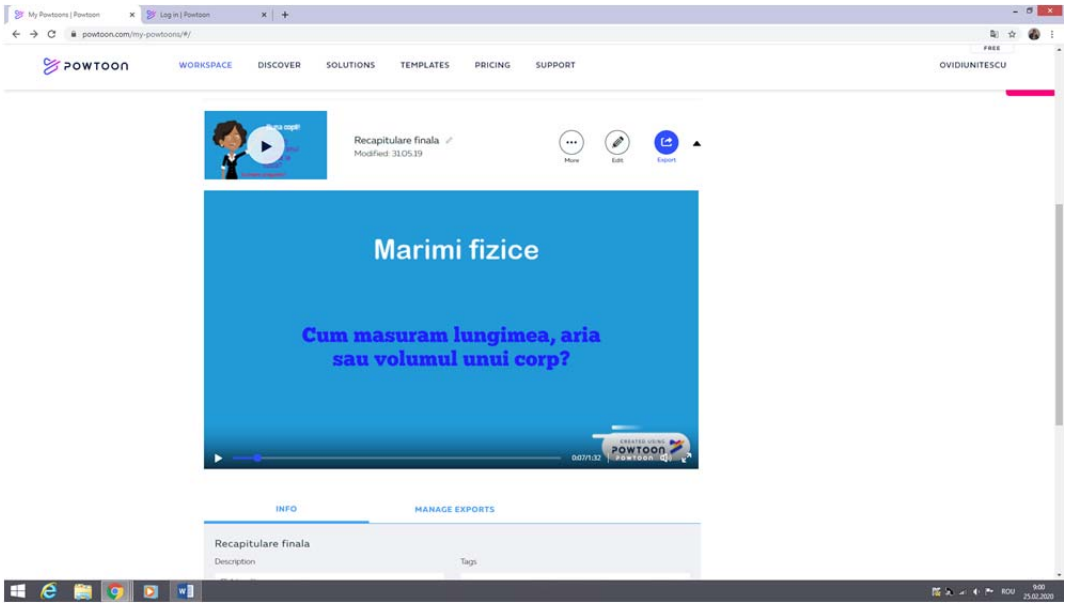
Deschidere aplicație. Vă puteți alege un format. Vă adăugați slideuri:

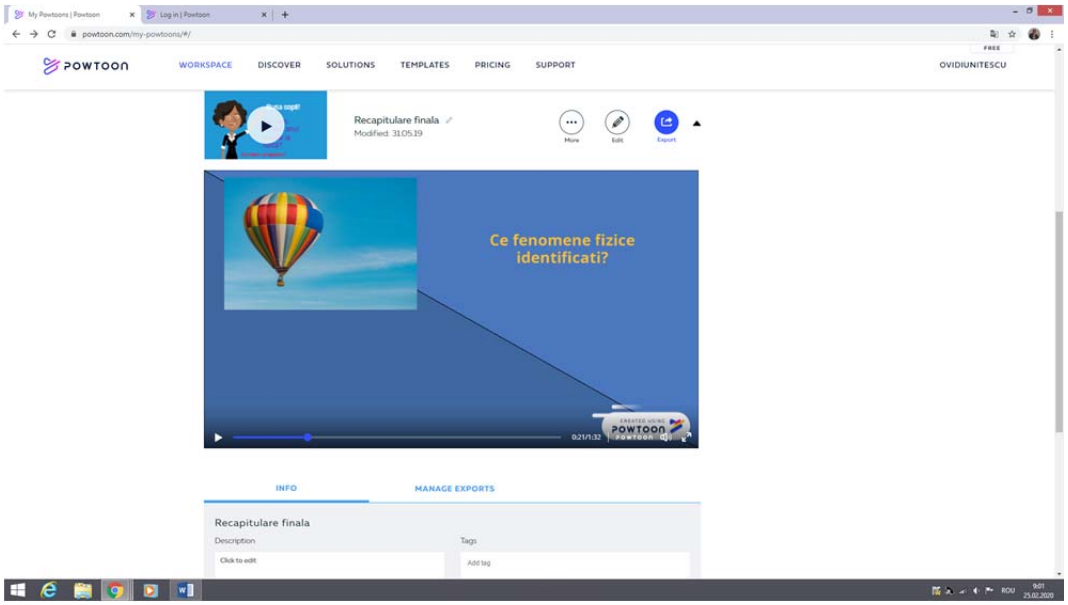

Pentru a rula documentul creat apăsați pe butonul play.

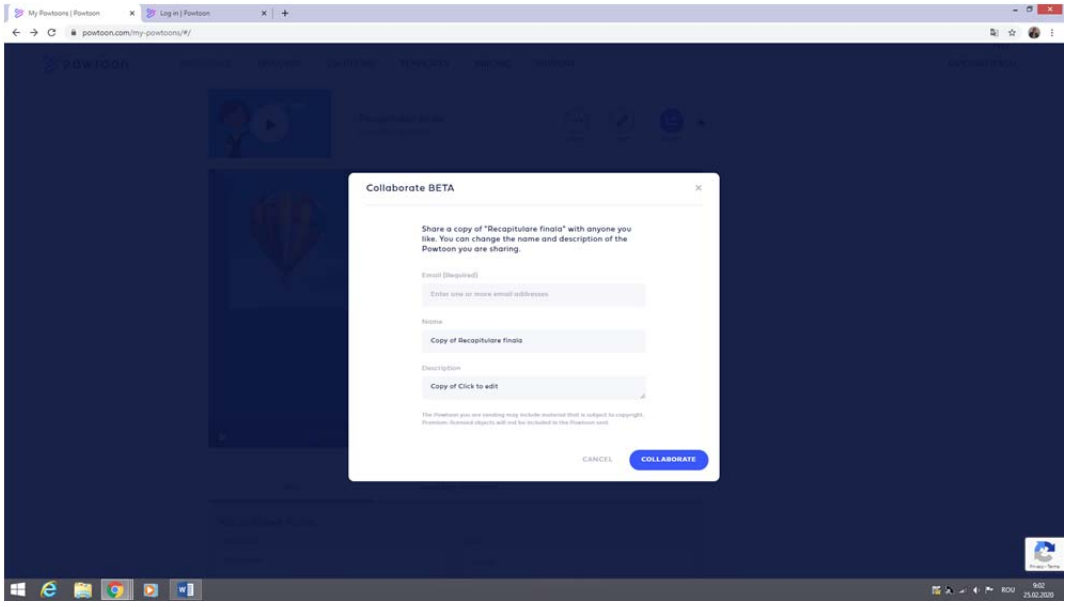

Aplicația va rula:

Fișierul creat poate fi partajat:

Succes!

Capitolul V

MINIGLOSAR DE TERMENI

Deficienţă înseamnă absenţa, pierderea sau alterarea structurii ori funcţiei (anatomice, fiziologice sau psihologice) unei persoane – moştenită genetic sau ca rezultat al unei boli sau al unui accident ori datorată condiţiilor negative din mediul de dezvoltare al copilului, îndeosebi factorilor psiho-afectivi.

Deficiența mintală este înțeleasă ca o deficiență globală care influențează semnificativ adaptarea socioprofesională, gradul de competență și autonomie socială și personală, afectând întreaga personalitate.

Deficiențele senzoriale sunt determinate de unele disfuncții sau tulburări la nivelul principalilor analizatori (vizual și auditiv), cu implicații majore asupra desfășurării normale a vieții de relație cu factorii de mediu, dar și a proceselor psihice ale persoanei, având o rezonanță puternică în conduita și modul de existență al acesteia.

Tulburările limbajului reprezintă rezultatul disfuncțiilor intervenite în recepționarea, înțelegerea, elaborarea și realizarea comunicării scrise și orale din cauza unor afecțiuni de natură organică, funcțională, psihologică sau educațională, care acționează asupra copilului mic în perioada apariției și dezvoltării limbajului.

Deficiențele fizice și/sau neuromotorii reprezintă categoria tulburărilor care afectează în special componentele motrice ale persoanei, având o serie de consecințe în planul imaginii de sine și în modalitățile de relaționare cu factorii de mediu sau cu alte persoane.

Ereditatea reprezintă însușirea fundamentală a materiei vii de a transmite, de la o generație la alta, sub forma codului genetic, informații/mesaje de specificitate care privesc specia, grupul de apartenență sau individul, constituindu-se în premisa biologică a dezvoltării.

Incapacitate înseamnă o limitare funcţională datorată unei deficienţe fizice, intelectuale sau senzoriale datorată condiţiilor de mediu sau de sănătate sau disfuncţiilor neuro-psihice. Limitările acestea pot fi temporare sau permanente, progresive sau regresive.

Handicap se referă la un dezavantaj social şi are legătură cu pierderea sau limitarea oportunităţilor unei persoane care nu poate lua parte la viaţa socială la acelaşi nivel cu semenii lui. Handicapul apare atunci când o persoană cu dizabilităţi întâmpină bariere culturale, fizice, arhitecturale sau sociale care poate împiedica accesul acesteia la diferite sisteme ale societăţii, accesibile celorlalţi membri.

Dizabilitate se referă la rezultatul unei relaţii complexe între condiţiile de sănătate ale individului, factorii personali şi factori externi. Datorită acestei relaţii, impactul deferitelor medii asupra aceluiaşi individ, cu anumite condiţii de sănătate date, poate varia considerabil.

Cerinţe educative speciale înseamnă nevoi educaţionale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educaţiei şi adaptate particularităţilor individuale sau caracteristicilor uneia sau altei deficienţe sau dificultăţi de învăţare. De asemenea, CES implică o asistenţă complexă, incluzând aspectele medicale, sociale şi educaţionale.

Integrare şcolară, proces de adaptare a copilului la cerinţele şcolii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective pozitive cu membrii grupului şcolar (clasă) şi de desfăşurare cu succes a prestaţiilor şcolare. Asimilarea de către copil a statutului de elev este rezultatul unor modificări interne în echilibrul dintre anumite dominante de personalitate cu consecinţe în planul acţiunii sale.

Adaptarea curriculară este corelarea conţinuturilor componentelor curriculumului naţional cu posibilităţile elevului cu cerinţe educative speciale, din perspectiva finalităţilor procesului de adaptare şi de integrare şcolară şi socială a acestuia. Aceasta se realizează de către cadrele didactice de sprijin/itinerante împreună cu cadrul didactic de la clasă prin eliminare, substituire sau adăugare de conţinuturi în concordanţă cu obiectivele şi finalităţile propuse prin planul de intervenţie personalizat.

Incluziune – procesul de pregătire a unităţilor de învăţământ pentru a cuprinde în procesul de educaţie toţi membrii comunităţii, indiferent de caracteristicile, dezavantajele sau dificultăţile acestora.

Educaţie incluzivă – proces permanent de îmbunătăţire a instituţiei şcolare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susţine participarea la procesul de învăţământ a tuturor persoanelor din cadrul unei comunităţi.

Educaţia integrată relevă tendinţele sistemelor educaţionale contemporane de a-şi adapta structurile şi programele astfel încât să permită respectarea drepturilor fundamentale ale omului, accesul liber la educaţie, egalizarea şanselor, asigurarea serviciilor de sprijin, a cooperării şi parteneriatului pentru orice persoană, indiferent de particularităţile funcţionale şi socio-culturale care o definesc.

Şcoală incluzivă – unitate de învăţământ în care se asigură o educaţie pentru toţi copiii şi reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare. Copiii din aceste unităţi de învăţământ beneficiază de toate drepturile şi serviciile sociale şi educaţionale conform principiului „resursa urmează copilul”.

Centru şcolar pentru educaţie incluzivă – instituţie şcolară care, pe lângă organizarea, desfăşurarea procesului de predare-învăţare-evaluare îşi construieşte şi alte direcţii de dezvoltare instituţională: fomare/informare în domeniul educaţiei speciale, documentare/cercetare/experimentare, precum şi servicii educaţionale pentru/în comunitate.

Autism – sindrom patologic, apărut în copilărie, caracterizat printr-o stare de înstrăinare/retragere, o lipsa de răspuns social și/sau interes față de cei din jur, dificultăți de comunicare și de limbaj, imposibilitatea de a dezvolta un atașament normal și existența unor căi bizare de a răspunde la stimulii din mediul înconjurător.

Sindromul Down – este o disfuncţionalitate cromozomială. O persoană cu sindrom Down are suplimentar o copie a întregului sau numai a unei părţi a cromozomului 21. Cromozomul 21 este cel mai mic dintre cromozomii umani.

Reabilitare – proces global și continuu de intervenție inițiat pentru a sprijini persoanele cu dizabilități în dezvoltarea personală și integrală totală obținută pe baza unor obiective definite și cu durată limită.

Inadaptare – nerealizare a adaptării la un minim de cerințe sociale de ordin practic, școlar sau moral, din cauza unor deficiențe native sau survenite ale copilului sau tânărului și din cauze ce țin de familie și ambianță.

Normalizarea este un termen care se referă, în principal, la asigurarea unor condiții de viață, corespunzătoare pentru persoanele cu cerințe speciale, acceptarea acestora în cadrul societății sau comunității din care fac parte, fiindu-le asigurate aceleași drepturi, responsabilități și posibilități de acces la serviciile comunitare ca și celorlalți membrii ai societății, în scopul dezvoltării și valorificării optime a potențialului de care aceste persoane dispun.

Incluziunea socială se referă la schimbarea atitudinilor și practicilor din partea indivizilor, instituțiilor și organizațiilor, astfel încât toate persoanele, inclusiv cele percepute ca fiind „diferite” din cauza unor deficiente, să poată contribui și participa în mod egal la viață și cultură comunității din care fac parte.

Șansele egale pentru persoanele cu deficiente reprezintă rezultatul acțiunii prin care diferite sisteme ale societății și mediului, precum serviciile, activitățile, informarea și documentarea, sunt puse la dispoziția tuturor, în particular a persoanelor cu dizabilități. Sintagma de egalizare a șanselor este procesul prin care diferitele sisteme sociale și de mediu devin accesibile fiecăruia, și în special persoanelor cu dizabilități.

Serviciile de sprijin se referă la acele servicii care asigură atât independență în viața de zi cu zi persoanei cu dizabilități, cât și exercitarea drepturilor ei.

Protecția specială cuprinde totalitatea acțiunilor întreprinse de societate în vederea diminuării sau chiar înlăturării consecințelor pe care deficiența cauzatoare de handicap o are asupra nivelului de trai al persoanei cu dizabilități.

Stimularea cognitivă (terapia cognitivă) trebuie înțeleasă ca un proces complex de echilibrare mintală prin organizarea specifică a cunoaşterii la copiii CES al căror comportament cognitiv se caracterizează printr-un fenomen general de perturbare a organizării cunoaşterii.

Planul de servicii personalizat (PSP) este un instrument de planificare şi coordonare a serviciilor şi resurselor individuale ce vizează asigurarea continuității, complementarității şi calității serviciilor, ca răspuns la cerințele multiple şi complexe ale copilului cu dizabilități, pentru a rămâne integrat în comunitate sub toate aspectele existenței cotidiene. Permite planificarea şi coordonarea resurselor şi serviciilor personalizate. PSP presupune un proces continuu, periodic, de revizuire şi adaptare, fiind un instrument care oferă o viziune globală pe termen lung asupra acțiunilor întreprinse de un complex de servicii. Are caracter multidisciplinar şi poate fi concretizat într-un plan de servicii personalizat global, respectiv un plan de servicii personalizat sectorial, pe domenii specifice.

Planul educaţional personalizat (PEP) este un instrument de proiectare şi evaluare a activităţii de terapie desfăşurată în cadrul instituțiilor educative în scopul recuperării pe toate planurile a copilului cu CES. Acesta reprezintă un fel de „curriculum propriu” al fiecărui subiect cu handicap înscris într-o formă de educaţie şi se realizează printr-un proces de adaptare a curriculumului din învățământul general la necesitățile, potențialul şi interesele copilului cu CES.

Planul de intervenţie personalizat (PIP) vizează un singur domeniu de intervenţie şi are ca obiectiv final elaborarea unui program individualizat în funcție de necesitățile, interesele, deprinderile, performanţele anterioare, precum şi de nivelul funcțional actual ale fiecărui copil cu dizabilităţi. Programul este conceput în detaliu şi pus în practică prin metodele cele mai adecvate stilului de viață al copilului. Evaluarea acestuia se face în funcţie de progresele înregistrate la nivel funcțional. Trebuie reevaluat şi revizuit periodic. Prin comparație, planul de servicii fixează obiectivele generale şi stabileşte prioritățile pentru a răspunde cerințelor globale ale individului, iar programul de intervenție precizează modalitățile concrete de intervenție prin care se ating scopurile vizate.

Curriculum diferențiat se referă la modalitățile de selectare și organizare a conținuturilor, metodelor de predare-învățare, metodelor și tehnicilor de evaluare, standardelor de performanță, mediului psihologic de învățare, în scopul diferențierii experiențelor de învățare și de adaptare a procesului instructiv-educativ la posibilitățile aptitudinale și de înțelegere, la nivelul intereselor și cerințelor educaționale, la ritmul și la stilul de învățare al elevului.

Curriculum adaptat este în strânsă legătură cu noțiunea de curriculum diferențiat, în sensul ca diferențierea presupune, implicit, și o adaptare a conținuturilor, metodelor, mijloacelor și tehnicilor de lucru în activitățile instructiv-educative.

Curriculum la decizia școlii (CDS) cuprinde ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare pe care fiecare școală le propune în mod direct elevilor săi în cadrul ofertei curriculare proprii. El are trei variante: curriculum nucleu aprofundat, curriculum extins și curriculum elaborat în școală. Prin plaja orara și CDS se urmărește: oferirea elevilor posibilitatea de a opta pentru un anumit domeniu de interes, corelarea resurselor școlii cu cerințele elevilor, flexibilitatea demersului didactic, mai buna adaptare a acestuia la cerințele sociale, la posibilitățile diferențiate pe clase ale elevilor, individualizarea școlilor, valorizarea fiecărui liceu și crearea personalității sale prin diferențierea ofertei educaționale.

Adaptarea curriculară – orice măsură prin care se accesibilizează curriculumul naţional în raport cu nevoile speciale/cerinţele educaţionale speciale ale elevilor. În acest context se pot stabili mai multe niveluri de adaptare, de la adaptarea contextului fizic, a metodelor de predare şi până la adaptarea conţinuturilor şi a cerinţelor curriculare.

Profesor itinerant/suport – este acea persoană specializată în activitățile educative și recuperatorii adresate copiilor cu cerințe speciale în educație. Statutul său este de profesor specializat care poate fi angajatul unei școli speciale, al unui centru de recuperare sau chiar angajatul unei școli de masă (atunci când activitățile de terapie și recuperare se desfășoară în perimetrul școlii de masă, în spații special amenajate, echipate corespunzător și destinate acestor activități – camera de resurse pentru copiii cu cerințe educative speciale). În calitatea sa, profesorul de sprijin, pe lângă activitățile specifice desfășurate în afara orelor de clasă împreună cu acei copii considerați ca având cerințe speciale, participă și la activitățile didactice din clasă, împreună cu profesorul școlii de masă unde se ocupă în special de copiii cu dificultăți în receptarea și înțelegerea mesajului lecției sau în realizarea sarcinilor primite la anumite discipline.

Profesor consilier şcolar – oferă servicii de consiliere și asistență psihopedagogică pentru copiii cu cerințe educative speciale; colaborează cu cadrele didactice itinerante și de sprijin.

Profesor logoped – realizează terapia tulburărilor de limbaj și de comunicare: tulburările de pronunție/articulare; tulburările de ritm și fluență a vorbirii; tulburările limbajului scris-citit; tulburările de dezvoltare a limbajului; tulburările de voce; alte tulburări de limbaj care influențează negativ adaptarea școlară și socială a copiilor.

Manager de caz – specialistul desemnat de către DGASPC, care elaborează proiectul planului de abilitare-reabilitare în colaborare cu SEC şi profesioniştii care au participat la evaluarea complexă, precum şi cu consultarea copilului şi a părinţilor/reprezentantului legal; integrează şi corelează planul de abilitare-reabilitare cu celelalte planuri necesare copiilor, în funcţie de situaţia acestora: planul de servicii pentru copiii aflaţi în situaţie de risc; planul individualizat de protecţie pentru copiii din sistemul de protecţie specială; planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială pentru copiii victime ale violenţei; planul de servicii individualizat pentru copiii cu CES orientaţi şcolar şi profesional.

Responsabilul de caz servicii psihoeducaţionale este profesorul itinerant şi de sprijin/profesorul diriginte/profesorul învăţământ primar/preşcolar/profesorul care desfăşoară activitate de instruire la clasă, pentru elevul cu CES integrat în învăţământul de masă; profesorul de psihopedagogie specială cu funcţia de diriginte pentru elevul cu CES din învăţământul special; cadrul didactic cu funcţia de diriginte pentru elevul cu CES înscris într-o unitate de învăţământ de masă, şcolarizat la domiciliu sau în spital; cadrul didactic cu funcţia de diriginte/cadrul didactic care desfăşoară activitatea de instruire pentru elevul cu CES înscris într-o unitate de învăţământ special, şcolarizat la domiciliu sau în spital. Numirea responsabilului de caz servicii psihoeducaţionale se face de către

directorul unităţii de învăţământ unde este încadrat, în termen de 5 zile de la primirea certificatului de orientare şcolară şi profesională. Activităţi desfăşurate:

- identifică serviciile şi intervenţiile necesare, precum şi termenele de realizare în acord cu rezultatele evaluărilor;
- identifică capacitatea şi resursele de care dispune unitatea de învăţământ, familia şi comunitatea pentru a pune în practică planul;
- se asigură că serviciile şi intervenţiile recomandate răspund nevoilor reale şi priorităţilor copilului şi ale familiei sale;
- se asigură că familia şi copilul au acces efectiv la serviciile şi intervenţiile recomandate;
- identifică persoanele responsabile în furnizarea serviciilor şi intervenţiilor, trecând în plan numele complet şi datele de contact ale acestora;

Facilitator școlar – poate fi unul dintre părinți, asistentul personal pentru copiii cu grad de handicap grav, o persoană numită de părinți față de care copilul are dezvoltată o relație de atașament sau un specialist recomandat de părinți/reprezentant legal.

Evaluare adaptată – diferenţiere care se realizează la nivelul practicilor de evaluare pedagogică a elevilor, pentru a răspunde cerinţelor educaţionale speciale ale acestora. Evaluarea pedagogică adaptată comportă mai multe niveluri, de la flexibilitatea pedagogică la acomodarea şi modificarea de substanţă a conţinutului evaluării, niveluri care se vor stabili în urma unei evaluări a nevoilor educaţionale speciale ale elevului. Adaptarea evaluării, în raport cu nivelul la care se produce, poate fi realizată de către cadrul didactic de la clasă (dacă este vorba de flexibilitate pedagogică sau adaptare) sau de către echipa multidisciplinară care se ocupă de caz (prin intermediul unui plan educaţional personalizat). Evaluarea adaptată se face în raport cu gradul de severitate al TSI, cu gradul de afectare a unei abilităţi sau a mai multor abilităţi şcolare;

Intervenţia timpurie este cunoscută ca o mişcare socială, un domeniu de specializare profesională şi ştiinţifică, o condiţie pentru sporirea eficienţei procesului de recuperare şi inserţie socială a copiilor cu CES, datorate unor deficienţe care pot duce la diferite handicapuri.

Tulburarea hiperactivă cu deficit de atenție (ADHD) este o tulburare mintală de tip neurologic. Se caracterizează prin dificultăți în a fi atent, activitate excesivă și moduri de comportament fără a se ține cont de consecințe care nu sunt specifice vârstei. Sunt de asemenea probleme cu reglarea emoțiilor. Simptomele apar înainte ca persoana să împlinească doisprezece ani, sunt prezente mai mult de șase luni și cauzează probleme în cel puțin două medii (precum școala, casa sau activitățile recreaționale). În cazul copiilor, problemele legate de atenție pot avea ca rezultat slabe performanțe școlare.

Certificat de Orientare Şcolară şi Profesională – document eliberat de către COSP referitor la orientarea/reorientarea şcolară şi profesională a copiilor cu CES în scopul integrării sociale şi profesionale a acestora prin egalizarea şanselor.

Tulburări de învăţare (denumite în continuare tulburări specifice de învăţare (TSI) – desemnează un grup eterogen de tulburări ce afectează procesul tipic de achiziţie a abilităţilor şcolare (de citire, exprimare în scris şi matematice): dislexie, disgrafie (inclusiv disortografia), discalculie. Aceasta nu este o consecinţă a lipsei oportunităţilor de învăţare sau a lipsei motivaţiei pentru învăţare, nu este rezultatul unei dizabilităţi intelectuale, a unui intelect liminar, deficit senzorial (de exemplu, auditiv, vizual, motor), a tulburărilor afective şi emoţionale de natură psihiatrică, a altor tulburări de (neuro) dezvoltare (de exemplu, TSA – tulburări de spectru autist, ADHD – tulburarea de deficit de atenţie şi hiperactivitate) şi nu este cauzată de nicio formă de traumă cerebrală sau maladie de achiziţie. Dislexia, disgrafia şi discalculia pot apărea izolat sau se pot asocia. Acestea reprezintă o tulburare de origine biologică, nefiind o consecinţă a absenţei oportunităţilor de învăţare, a existenţei unor condiţii incapacitante sau a unor condiţii defavorabile învăţării.

Dislexia este o tulburare specifică a abilităţilor de citire (în privinţa corectitudinii, fluenţei, comprehensiunii), care nu sunt dezvoltate la nivelul aşteptat prin raportare la nivelul de dezvoltare intelectuală, nivelul de şcolarizare şi vârsta persoanei.

Disgrafia cuprinde toate formele de perturbări ale procesului tipic de achiziţie a exprimării în scris (erori la nivelul literelor, erori sintactice şi erori de punctuaţie, organizarea grafică a paragrafelor).

Discalculia este o tulburare specifică de învăţare care se exprimă prin perturbări ale procesului tipic de achiziţie a abilităţilor matematice (simţ numeric, memorarea tablei adunării şi înmulţirii, calcul corect sau fluent, raţionament matematic acurat); Dificultăţile de învăţare desemnează o categorie de cerinţe educaţionale speciale (CES) ca urmare a intervenţiei unor factori extrinseci (şcolari, familiali, sociali), dar şi a unor factori intrinseci psihoafectivi.

Comisia Internă de Evaluare Continuă (CIEC) funcţionează la nivelul unităţilor de învăţământ special, integrat şi/sau incluziv Atribuţii ale CIEC:

- promovează educaţia incluzivă;
- urmăreşte evoluţia şcolară şi evaluează aplicarea planurilor de servicii individualizate pentru copiii cu CES din unităţile de învăţământ special şi de masă;
- avizează rapoartele de monitorizare privind aplicarea planurilor de servicii individualizat pentru copiii cu CES din învăţământul special sau integraţi în învăţământul de masă, realizate de cadrele didactice itinerante şi de sprijin sau de profesorii de psihopedagogie specială, şi formulează propuneri privind revizuirea planurilor, în funcţie de evoluţia beneficiarului;
- transmite COSP dosarul complet al copiilor cu CES din învăţământul special şi special integrat, însoţit de recomandări privind orientarea şcolară şi profesională;
- asigură repartizarea pe grupe/clase/ani de studiu a copiilor cu CES din unităţile şcolare de învăţământ special la începutul anului şcolar, după criterii, precum diagnosticul, gradul de handicap, nivelul psihointelectual, gradul de integrare socioşcolară;
- realizează repartizarea copiilor cu CES integraţi în învăţământul de masă cadrelor didactice itinerante şi de sprijin în vederea asigurării serviciilor de sprijin educaţional, în baza certificatelor de orientare şcolară şi profesională;
- fundamentează, din punct de vedere psihopedagogic, reevaluarea absolvenţilor clasei a VIII-a şi a X-a din unităţile de învăţământ special, în vederea orientării şcolare şi profesionale.

Învăţământ (educaţie) la domiciliu/Şcolarizare la domiciliu – instruire la domiciliu, asigurată de cadre didactice specializate, pentru copii în incapacitate (temporară sau permanentă) de a frecventa unităţile reţelei şcolare de masă, din cauza unor probleme de sănătate.

Învăţământul special integrat reprezintă o formă de instruire şcolară diferenţiată, precum şi o formă de asistenţă educaţională, socială şi medicală complexă, destinată copiilor/elevilor/tinerilor cu cerinţe educaţionale speciale integraţi în unităţi de învăţământ de masă. Aceasta trebuie să corespundă nevoilor de dezvoltare ale copiilor, prin evaluarea adecvată a potenţialului de învăţare/dezvoltare şi prin asigurarea reabilitării, recuperării şi compensării deficienţelor ori tulburărilor, dificultăţilor de învăţare.

Necesităţile educaţionale suplimentare care definesc CES reprezintă nevoi identificate şi observate, în dinamica dezvoltării copilului, de cadrul didactic care lucrează direct cu copilul, profesorul itinerant şi de sprijin, alte cadre didactice, personalul serviciului de evaluare şi orientare şcolară şi profesională, precum şi de medicul de specialitate care pune diagnosticul potenţial generator de deficienţă/afectare şi/sau dizabilitate sau diagnosticul de tulburare/dificultate de învăţare.

Bibliografie:

1. Gherguţ, Alois, *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale-strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie,* Editura Polirom , Bucureşti, 2006;
2. Vrăjmaş, Ecaterina, *Introducerea în educaţia cerinţelor speciale,* Editura Cedis, Bucureşti, 2004;
3. Vrăjmaş, Traian, *Învățământul integrat şi/sau incluziv,* Editura Aramis, Bucureşti, 2001;
4. Vrășmaș, Traian; Daunt, Patrick; Musu, Ionel, *Integrarea în comunitate a copiilor cu cerințe speciale*", 1996;
5. Materialele de la cursurile Erasmus+:
   - *Use ICT in Special Needs Education*, 2018 Portugalia – Braga;
   - *Coaching in Educational Contexts to Reduce Early School Leaving*, 2019, Spania – Alcala de Henares;
   - *Identifying Barriers to Learning – A Special Educational Needs*, 2019, Cehia – Praga.

ZVEN PRINT
TIPOGRAFIE | EDITURĂ
servicii de editare și publicare a cărților
gamă completă de tipizate
Împreună dăm valoare hârtiei!
www.zven.ro | zven.print@gmail.com | tel./fax: 0345 401 330 | mobil: 0765 464 304

Responsabilitatea privind acestă publicație revine integral autorilor. Uniunea Europeană nu este responsabilă pentru modul în care sunt utilizate informațiile publicate.

The sole responsibility of this publication lies with the authors. The European Union is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.